

ANEXĂ
MODEL PENTRU PROGRAMELE INTERREG

| | |
|--|--|
| CCI | |
| Titlu | Interreg VI-A România-Ungaria |
| Versiune | Proiect 1 - versiune consolidată 22.07.2021 |
| Primul an | 2022 |
| Ultimulan | 2027 |
| Eligibil de la | 01.01.2021 |
| Eligibil până la | 31.12.2029 |
| Numărul deciziei Comisiei | |
| Data deciziei Comisiei | |
| Numărul deciziei de modificare a programului | |
| Data intrării în vigoare a deciziei de modificare a programului | |
| Regiuni NUTS acoperite de program | HU321 - Hajdú-Bihar HU323 - Szabolcs-Szatmár-Bereg HU332 - Békés HU333 - Csongrád-Csanád RO111 - Bihor RO115 - Satu Mare RO421 - Arad RO424 - Timiș |
| Strand | A |

N.B.: Această versiune a Proiectului de Program Interreg a fost elaborată în cadrul contractului de servicii de specialitate în activități de programare, ca document de lucru pentru consultarea autorităților de mediu și a factorilor interesați, ca urmare a aprobării secțiunilor 1.1, 1.2 și 1.3 din Proiectul de Program și a Strategiei de Program și Logicii de Intervenție (Anexa 1 la proiectul de program) în cadrul cele de-a doua ședințe a PC din 14 iunie 2021.

Cuprins

| | |
|---|-----------|
| 1. Strategia programului comun: principalele provocări în materie de dezvoltare și răspunsuri politice | 5 |
| 1.1. Zona programului | 5 |
| 1.2. Strategia programului comun: Rezumatul principalelor provocări comune, luând în considerare disparitățile economice, sociale și teritoriale, precum și inegalitățile, nevoile comune de investiții și sinergiile complementare și complementare cu alte programe și instrumente de finanțare, lecțiile învățate din experiențele anterioare și strategiile macroregionale și strategiile bazinelor maritime, în cazul în care zona programului este acoperită, în totalitate sau parțial, de una sau mai multe strategii. | 5 |
| 1.2.1 Provocări comune și nevoile de investiții | 5 |
| 1.2.2 Lecții învățate din programul Interreg V-A România-Ungaria | 13 |
| 1.2.3 Lecțiile învățate din SUERD | 15 |
| 1.2.4 Relevanța | 16 |
| 1.2.5 Complementarități și sinergii cu alte programe și instrumente de finanțare | 18 |
| 1.3. Justificarea selecției obiectivelor de politică și a obiectivelor specifice Interreg, a priorităților corespunzătoare, a obiectivelor specifice și a formelor de sprijin, abordând, dacă este cazul, legăturile lipsă în infrastructura transfrontalieră | 19 |
| 2. Priorități [300] | 25 |
| 2.1. Titlul priorității (se repetă pentru fiecare prioritate) | 25 |
| 2.1.1. Obiectiv specific | 25 |
| OP2 - (iv) Promovarea adaptării la schimbările climatice și a prevenirii riscurilor de dezastre și a rezilienței la dezastre, luând în considerare abordările bazate pe ecosisteme | 25 |
| 2.1.1.1. Tipuri de acțiuni conexe și contribuția preconizată , a acestora la aceste obiective specifice și la strategiile macroregionale și strategiile de bază maritime, după caz. | 25 |
| 2.1.1.2. Indicatori | 26 |
| 2.1.1.3. Principalele grupuri țintă | 28 |
| 2.1.1.4. Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a ITI, CLLD sau a altor instrumente teritoriale | 28 |
| 2.1.1.5. Utilizarea planificată a instrumentelor financiare | 28 |
| 2.1.1.6. Defalcarea orientativă a resurselor programului UE pe tipuri de intervenții | 29 |
| 2.1.2. Obiectiv specific | 29 |
| OP2 - (ii) Promovarea energiei din surse regenerabile în conformitate cu Directiva (UE) 2018/2001, inclusiv criteriile de durabilitate prevăzute în aceasta | 29 |
| 2.1.2.1. Tipuri de acțiuni conexe și contribuția preconizată , a acestora la aceste obiective specifice și la strategiile macroregionale și strategiile de bază maritime, după caz. | 29 |
| 2.1.2.2. Indicatori | 30 |
| 2.1.2.3. Principalele grupuri țintă | 31 |
| 2.1.2.4. Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a ITI, CLLD sau a altor instrumente teritoriale | 31 |
| 2.1.2.5. Utilizarea planificată a instrumentelor financiare | 31 |

| | |
|---|-----------|
| 2.1.2.6. Defalcarea orientativă a resurselor programului UE pe tipuri de intervenții | 31 |
| 2.1.3. Obiectiv specific | 32 |
| OP2-(vii) Consolidarea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, și reducerea tuturor formelor de poluare | 32 |
| 2.1.3.1. Tipuri de acțiuni conexe și contribuția preconizată , a acestora la aceste obiective specifice și la strategiile macroregionale și strategiile de bază maritime, după caz..... | 32 |
| 2.1.3.2. Indicatori | 33 |
| 2.1.3.3. Principalele grupuri țintă | 34 |
| 2.1.3.4. Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a ITI, CLLD sau a altor instrumente teritoriale | 34 |
| 2.1.3.5. Utilizarea planificată a instrumentelor financiare | 34 |
| 2.1.3.6. Defalcarea orientativă a resurselor programului UE pe tipuri de intervenții | 34 |
| 2.2. Titlul priorității (se repetă pentru fiecare prioritate)..... | 35 |
| Prioritatea 2. Cooperare pentru o PA mai socială și mai coerentă între România și Ungaria..... | 35 |
| 2.2.1. Obiectiv specific | 35 |
| OP4-(iv) Asigurarea accesului egal la serviciile de sănătate și încurajarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv a asistenței medicale primare, și promovarea tranziției de la asistența instituțională la asistența familială și comunitară;..... | 35 |
| 2.2.1.1. Tipuri de acțiuni conexe și contribuția preconizată , a acestora la aceste obiective specifice și la strategiile macroregionale și strategiile de bază maritime, după caz..... | 35 |
| 2.2.1.2. Indicatori | 36 |
| 2.2.1.3. Principalele grupuri țintă | 37 |
| 2.2.1.4. Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a ITI, CLLD sau a altor instrumente teritoriale | 37 |
| 2.2.1.5. Utilizarea planificată a instrumentelor financiare | 37 |
| 2.2.1.6. Defalcarea orientativă a resurselor programului UE pe tipuri de intervenții | 37 |
| 2.2.2. Obiectiv specific | 37 |
| OP4 - (v) Consolidarea rolului culturii și al turismului durabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială..... | 38 |
| 2.2.2.1. Tipuri de acțiuni conexe și contribuția preconizată , a acestora la aceste obiective specifice și la strategiile macroregionale și strategiile de bază maritime, după caz..... | 38 |
| 2.2.2.2. Indicatori | 39 |
| 2.2.2.3. Principalele grupuri țintă | 40 |
| 2.2.2.4. Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a ITI, CLLD sau a altor instrumente teritoriale | 40 |
| 2.2.2.5. Utilizarea planificată a instrumentelor financiare | 40 |
| 2.2.2.6. Defalcarea orientativă a resurselor programului UE pe tipuri de intervenții | 40 |
| 2.3. Titlul priorității (se repetă pentru fiecare prioritate)..... | 40 |
| Prioritatea 3. O cooperare transfrontalieră mai durabilă, mai comunitară și mai eficientă | 40 |
| 2.3.1. Obiectiv specific | 40 |
| ISO 1 - O mai bună guvernare a cooperării..... | 40 |

| | |
|---|-----------|
| 2.3.1.1 Tipuri de acțiuni conexe și contribuția preconizată , a acestora la aceste obiective specifice și la strategiile macroregionale și strategiile de bază maritime, după caz..... | 41 |
| 2.3.1.2 Indicatori | 41 |
| 2.3.1.3 Principalele grupuri țintă | 43 |
| 2.3.1.4. Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a ITI, CLLD sau a altor instrumente teritoriale | 43 |
| 2.3.1.5. Utilizarea planificată a instrumentelor financiare | 43 |
| 2.3.1.6 Defalcarea orientativă a resurselor programului UE pe tipuri de intervenții | 43 |
| 3. Planul de finanțare | 43 |
| 3.1 Alocări financiare pe ani..... | 43 |
| 3.2 Totalul alocărilor financiare pe fond și cofinanțare națională | 44 |
| 4. Acțiunile întreprinse pentru a implica partenerii de program relevanți în pregătirea programului Interreg și rolul acestor parteneri de program în punerea în aplicare, monitorizarea și evaluarea acestuia | 47 |
| 5. Abordarea în materie de comunicare și vizibilitate pentru programul Interreg (obiective, public țintă, canale de comunicare, inclusiv comunicare prin intermediul rețelelor de socializare, dacă este cazul, buget planificat și indicatori relevanți pentru monitorizare și evaluare)..... | 47 |
| 6. Indicarea sprijinului acordat proiectelor la scară mică, inclusiv proiectelor mici în cadrul fondurilor pentru proiecte mici | 47 |
| 7. Dispoziții de punere în aplicare..... | 47 |
| 7.1. Autoritățile de program | 47 |
| 7.2. Procedura de înființare a secretariatului comun | 48 |
| 7.3 Repartizarea responsabilităților între statele membre participante și, după caz, între țările terțe sau parteneri și TTPM, în cazul unor corecții financiare impuse de autoritatea de management sau de Comisie | 48 |
| 8. Utilizarea costurilor unitare, a sumelor forfetare, a ratelor forfetare și a finanțărilor care nu sunt legate de costuri | 48 |
| ANEXE | 48 |

1. Strategia programului comun: principalele provocări în materie de dezvoltare și răspunsuri politice

1.1. Zona programului

Referință: Articolul 17 alineatul (4) litera (a), articolul 17 alineatul (9) litera (a)

Câmp de text [2 000]

Zona programului (PA) este compusă din 4 județe pe partea română și 4 județe (unități politico-administrative NUTS 3) pe partea maghiară, după cum urmează: Satu Mare (RO115), Bihor (RO111), Arad (RO421), Timiș (RO424) în România; Szabolcs-Szatmár-Bereg (HU323), Hajdú-Bihar (HU321), Békés (HU332), Csongrád-Csanád (HU333) în Ungaria. . Aceste județe sunt incluse în următoarele regiuni statistice NUTS II din România: Nord-Vest (RO11)- județul Bihor, județul Satu Mare și Vest (RO42) - județul Arad și județul Timiș. În Ungaria: NUTS II Marea Câmpie nordică (HU32)- județul Hajdú-Bihar, județul Szabolcs-Szatmár-Bereg și Marea Câmpie sudică (HU33)-județul Békés, județul Csongrád-Csanád.

Suprafața administrativă a PA se ridică la 50.435,31 km², din care aproximativ 56,3% reprezintă suprafața administrativă a României (11,9% din totalul teritoriului național) și 43,7% suprafața administrativă a Ungariei (14,15% din totalul teritoriului național). În ceea ce privește dimensiunea administrativă a județelor componente (NUTS3), acestea variază de la 8.691,5 km² (Timiș) la jumătate din această suprafață (4.252,8 km², Csongrád-Csanád). Lungimea totală a frontierei este de 450 km, traversată de 12 coridoare rutiere și 5 puncte de trecere a frontierei feroviare. Patru județe din zona de frontieră nordică și sudică (în special Szabolcs-Szatmár-Bereg și Satu Mare în nord, și județele Csongrád-Csanád și Timiș în sud) împart zona de frontieră cu țările vecine (Ucraina în nord și Serbia în sud).

PA este compusă dintr-un total de 117 așezări urbane și 672 de așezări rurale. Zona de frontieră a României are 36 de localități urbane și 307 localități rurale, în timp ce zona de frontieră a Ungariei are 81 de localități urbane și 365 de localități rurale.

PA are aproape 4 milioane de locuitori (3.846.734 locuitori), din care aproximativ 52,5% pe partea română și 47,5% pe partea maghiară a frontierei.

1.2. Strategia programului comun: Rezumatul principalelor provocări comune, luând în considerare disparitățile economice, sociale și teritoriale, precum și inegalitățile, nevoile comune de investiții, complementaritatea și sinergiile complementare cu alte programe și instrumente de finanțare, lecțiile învățate din experiențele anterioare și strategiile macroregionale și strategiile bazinelor maritime, în cazul în care zona programului este acoperită, în totalitate sau parțial, de una sau mai multe strategii.

Referință: Articolul 17 alineatul (4) litera (b), articolul 17 alineatul (9) litera (b)

Câmp de text [50 000]

1.2.1 Provocări comune și nevoile de investiții

Analiza teritorială arată că există provocări comune legate de domeniile economic, social și teritorial, care pot fi abordate cu mai mult impact în zona CB prin cooperare și/sau investiții comune.

Strategiile de adaptare la schimbările climatice și gestionarea pericolelor naturale și antropice, în special cele legate de incidența inundațiilor (în special în zonele de nord și de sud ale PA), alunecările

de teren și incendiile provocate de secete și de abandonarea terenurilor au apărut ca necesități și priorități importante de investiții. Analiza teritorială arată, de asemenea, că, deși potențialul **de energie regenerabilă** (de exemplu, energia solară, biomasa, energia geotermală) este substanțial, acest potențial nu este pe deplin exploatat și nici cartografiat la nivel de microzonă, ceea ce reprezintă, de asemenea, o nevoie comună de investiții și un domeniu prioritar pentru cooperarea viitoare. PA este caracterizată de o **frontieră verde** și de un potențial ridicat de valorificare a resurselor naturale. Cu toate acestea, gestionarea actuală a siturilor protejate este foarte puțin coordonată și nu reflectă adevărata natură transfrontalieră a peisajului natural. În plus, ambele părți ale frontierei sunt afectate de tendințele de despădurire, ceea ce poate deteriora și mai mult expunerea teritoriului la riscurile naturale și la impactul schimbărilor climatice. Cooperarea în domeniul protecției și valorificării resurselor naturale, inclusiv a infrastructurii verzi, a fost astfel evidențiată ca o nevoie comună de investiții pentru PA.

Analiza teritorială arată că distribuția **inegală a serviciilor** publice este o barieră semnificativă care împiedică dezvoltarea echilibrată și coeziunea internă, regiunile României având un grad mai scăzut de distribuție a funcțiilor publice (**în special în infrastructura de sănătate, culturală și turistică**), cu excepția marilor centre urbane. În ceea ce privește infrastructura și serviciile de sănătate moderne și rezistente, care reprezintă o prioritate majoră de investiții pentru toate țările UE, ca urmare a pandemiilor SARS-CoV-2, dotarea de bază a PA pare încă inadecvată în comparație cu nevoile, în special în ceea ce privește răspunsul la situații de urgență, schimbul de informații și serviciile de sănătate comunitare și personalizate pentru grupuri țintă specifice. PA este înzestrată cu un bogat patrimoniu natural și cultural, care oferă baza pentru valorificarea transfrontalieră în cadrul traseelor turistice și al inițiativelor culturale axate pe tradițiile locale, ca și catalizatori ai incluziunii sociale. Cu toate acestea, zona nu este încă capabilă să atragă și să rețină fluxuri mari de turiști (ceea ce este sugerat de scăderea șederii medii pe timp de noapte, în ceea ce privește numărul de zile), în timp ce multe strategii locale și județene pun un mare accent pe resursele și potențialul turistic din teritoriile lor, în strânsă legătură cu sectoarele economice tradiționale, cum ar fi agricultura locală și producția alimentară. Astfel, analiza sugerează că valorificarea resurselor culturale și a turismului pentru dezvoltarea socio-economică a PA este, de asemenea, o necesitate investițională prioritară, comună, pentru întreaga zonă.

Concluziile detaliate pentru fiecare domeniu de analiză sunt prezentate mai jos:

1.2.1.1 Concluzii legate de contextul demografic general

În 2019, în zona programului locuiau 3,85 milioane de persoane, reprezentând 13,2% din totalul locuitorilor din Ungaria și România la un loc, distribuite teritorial în opt județe cu volume diferite de populație (de la 338.025 de locuitori în Békés la 701.499 în Timiș) și densități cuprinse între 54,1/km² (Arad) și 93,9 locuitori pe km² (Csongrád-Csanád). Teritoriul prezintă grupuri localizate de populație cu densitate ridicată în partea de sud (zonele din jurul Szeged, Timișoara, Arad) și nord (zonele din jurul Oradea, Debrecen și, în mare măsură, teritoriul Szabolcs-Szatmár-Bereg și jumătatea nordică a Satu Mare). Zona Békés - Arad este caracterizată de o densitate mai mică, acestea fiind și județele de o parte și de alta având cea mai pronunțată rată de variație naturală negativă a populației în 2018 (-7,4‰ în Békés și -4‰ în Arad), ceea ce indică motive complexe care stau la baza atractivității mai reduse.

În ultimii 10 ani, PA a înregistrat în mod constant o scădere a populației, Timișul fiind o excepție semnificativă datorită variației pozitive a populației naturale și migratoare (+1,1, +0,5‰). Emigrarea a reprezentat o problemă în special pentru județele Hajdú-Bihar, Bihor și Satu Mare, care formează o zonă contiguă în partea de nord a PA. Tendințele dinamice ale populației intra-regionale evidențiază existența fenomenelor de periurbanizare, în special în jurul Timișoarei și al Oradei, dar și al Szeged și Aradului, care indică o creștere a diferențelor dintre mediul urban și cel rural și un model mai intensiv de urbanizare, cu implicații în ceea ce privește cererea de servicii și infrastructură, dar și impactul asupra mediului. Îmbătrânirea populației din zonă în ultimii 10 ani și, în consecință, rata de dependență pe vârste a crescut constant, deși cu un ritm mai accentuat în Békés (158,5% rata indicelui

de îmbătrânire în 2018) și Csongrád-Csanád (147,9%), care sunt cele mai ridicate din PA. Rata negativă a schimbării naturale pe teritoriul PA din Ungaria este de două ori mai mare decât cea a teritoriului românesc (-3,8‰, față de -1,9‰), o diferență semnificativă recunoscută în proiecțiile europene privind tendințele demografice (ESPON ESCAPE, 2019), arătând Békés și Szabolcs-Szatmár-Bereg ca regiuni rurale în scădere semnificativă.

La nivel județean, în ceea ce privește ratele de dependență a populației, se pot observa disparități clare între Békés (33%) și Csongrád-Csanád (31,2%) și restul județelor (de la 22,4% în Timiș la 27,7% în Arad). Cu toate acestea, o evaluare mai aprofundată a ratelor de dependență demografică la nivelul UAL2 evidențiază un model diferit, în care zonele predominant rurale din partea de est a județelor din România (în special Arad și Bihor) înregistrează o populație mai vulnerabilă, mai în vârstă și valori ale ratei de dependență de peste 50 de persoane. Această diferență între media județeană, care prezintă valori pozitive pentru județele românești, și situația la nivelul ULA2, subliniază disparitățile urban-rural mai accentuate în județele românești și formarea unor periferii interioare în zonele rurale din Békés-Arad-Bihor.

Tendințele demografice și concentrarea teritorială a populației sugerează că cele două părți ale frontierei au provocări comune legate de depopulare, îmbătrânirea demografică și tendințele de suburbanizare în principalele orașe, în timp ce ruralitatea este, de asemenea, o caracteristică importantă a PA, generând periferii interioare și disparități urbane.

1.2.1.2 Concluzii privind capitalul uman și disponibilitatea serviciilor sociale de bază **Indicatori generali de dezvoltare a capitalului uman**

Zona programului se caracterizează prin tendințe în general pozitive în ceea ce privește dezvoltarea capitalului uman, prin creșterea speranței de viață, prin scăderea ratelor de excluziune socială și a șomajului. Cu toate acestea, PA rămâne în continuare în urma nivelului european în ceea ce privește performanța pentru unii dintre acești indicatori, inclusiv speranța de viață la naștere (83,7 ani pentru femei și 78,2 ani pentru bărbați în UE-27 în 2018, față de doar 77,27 ani pentru femei și 70,08 ani pentru bărbați în Satu Mare, cel mai slab performant), în timp ce unii indicatori evidențiază disparități interne. În acest sens, o disparitate internă a PA poate fi observată în rata mortalității infantile, care este dublă față de media europeană în Bihor și Satu Mare (6,8 și 7 față de 3,4 în 2018 pentru UE-27) și la jumătate față de cea din Hajdú-Bihar (1,7), deși nu toate județele maghiare înregistrează valori sub medie (Szabolcs-Szatmár-Bereg are o rată de 5,1). Aceasta este o slăbiciune semnificativă care trebuie abordată prin îmbunătățirea accesului la serviciile de sănătate, ambele realizabile prin intermediul PO 4 la nivelul organizațiilor locale.

În mod similar, există o diversitate semnificativă de provocări sociale în cadrul PA, deși acestea sunt evaluate folosind metodologii diferite la nivel de țară (definiții diferite ale zonelor defavorizate), cu toate acestea, se pot deduce modele specifice, indiferent de diferențele dintre metodologii: Satu Mare și Szabolcs-Szatmár-Bereg reprezintă o zonă transfrontalieră cu o prevalență a populației cu probleme legate de capitalul uman, în timp ce în Bihor și Hajdú-Bihar se regăsesc, de asemenea, probleme importante, în special în zonele urbane.

Cu toate că asistența socială se situează la un nivel tipic de guvernare la nivel de politică națională, provocările comune legate de dezvoltarea capitalului uman identificate în PA, coroborate cu tendințele demografice și modelele de concentrare a așezărilor, subliniază vulnerabilitățile teritoriale și grupurile-țintă specifice, care pot fi abordate prin acțiuni comune în domeniul asistenței medicale și al acțiunilor interumane, în timp ce caracterul multidimensional al dezavantajului din anumite zone poate fi abordat prin integrarea coeziunii socio-economice interne a PA în toate intervențiile comune viitoare.

Infrastructură și servicii de asistență medicală

Accesul populației la serviciile de sănătate este extrem de important pentru calitatea vieții și depinde de infrastructura de sănătate. PA este dotat cu o infrastructură de sănătate bine dezvoltată, cu indicatori de performanță similari celor europeni, în special în județele care găzduiesc centre

universitare (Timiș, Csongrád-Csanád, Hajdú-Bihar). Cu toate acestea, distribuția funcțiilor de sănătate publică este semnificativ mai densă în județele maghiare (de ex. un număr mult mai mare de sedii de ambulanță) și există disparități intra-regionale în ceea ce privește infrastructura de sănătate între județele mai dezvoltate Timiș, Bihor, Csongrád-Csanád și Hajdú-Bihar, care înregistrează un număr de paturi de spital și de medici pe cap de locuitor peste media națională și europeană, și celelalte județe din nord (Satu Mare și Szabolcs-Szatmár-Bereg) și centrul regiunii (Arad, Békés). Numărul de paturi de spital în județele maghiare este în medie mai mare decât în România, variind între 2429 (Békés) și 3558 (Szabolcs-Szatmár-Bereg). Numărul de paturi de spital/1000 de locuitori este cel mai mare în Timiș (8,2%) și Bihor (8,1%), iar cel mai mic în Satu Mare (5,5%), toate cifrele fiind peste media UE-27.

Timișoara este unul dintre primele cinci cele mai importante centre universitare de medicină din România, iar Oradea (capitala județului Bihor), Debrecen (Hajdú-Bihar), Szeged (din Csongrád-Csanád) și Nyíregyháza (Szabolcs-Szatmár-Bereg) au câte o universitate sau facultate de medicină (cazul Nyíregyháza). Acesta este un factor care explică numărul mare de medici din județele Timiș (5722), Bihor (4581), Hajdú-Bihar (3047) și Csongrád-Csanád (2502). Cel mai mare număr de medici/1000 de locuitori se înregistrează în Csongrád-Csanád (6,3%) și Timiș (6,2%), în timp ce cea mai mică este în Satu Mare (1,9%), Arad (2,7%) și Szabolcs-Szatmár-Bereg (2,7%), mai mic decât media națională.

În România se înregistrează salarii semnificativ mai mari în sectoarele administrației publice și sănătății, în timp ce în Ungaria distribuția salariilor pe categorii NACE2 (Clasificarea statistică a activităților economice în Comunitatea Europeană) este mai uniformă.

În fine, complementaritățile în oferta de învățământ superior în sectoarele relevante pentru politicile de sănătate publică, în PA pot reprezenta oportunități de cooperare transfrontalieră, stimulând sinergiile dintre autoritățile publice locale și instituțiile de învățământ superior din acest sector specific, în special în următoarele domenii: Medicină, susținută de o piață a forței de muncă favorabilă, cu salarii ridicate în acest sector; Bioeconomie - inginerie de mediu și alimentară; Științe aplicate, materiale avansate, inginerie; Tehnologia informației.

Cu toate acestea, având în vedere provocările legate de anumiți indicatori de capital uman, starea generală de sănătate a populației (care nu este pe deplin cartografiată), precum și provocările recente care decurg din crize de sănătate fără precedent și necesitatea de a asigura un sistem de sănătate al UE rezistent, modern și coordonat, dotarea actuală a infrastructurii de sănătate și, mai ales, funcționalitatea și capacitatea de reacție în caz de urgență a serviciilor de sănătate nu par a fi adecvate pentru nevoile emergente.

Cooperarea transfrontalieră și investițiile în domeniul sănătății, pe lângă și dincolo de infrastructura tipică, concentrându-se asupra schimbului de experiență, a formării comune, a unor instituții de sănătate rezistente, moderne, bine gestionate și performante, care să ofere servicii de sănătate personalizate, în direcția excelenței și a procedurilor standardizate, vor fi considerate o prioritate ridicată în următoarea perioadă de programare.

1.2.1.3 Concluzii privind dezvoltarea economică

Performanța economică globală

Toate cele patru regiuni NUTS 2 incluse în PA sunt încă eligibile în cadrul Politicii de Coeziune 2021-2027, ceea ce reprezintă o oportunitate de a beneficia de FEDR, FSE+, Fondul de Coeziune, precum și de Fondul de Tranziție Justă (JTF) și de alte fonduri și instrumente care vor fi disponibile în următoarea perioadă de programare, în domenii economice importante, dar este și un indicator al distanței care trebuie parcursă în comparație cu mediile europene.

Există un dezechilibru în ceea ce privește performanța economică în regiune, care încă nu a reușit să ajungă la nivelul național. În prezent, PA înregistrează o pondere mai mică în PIB-ul național în 6 din cele 8 județe, comparativ cu 2009, ceea ce indică o stagnare a nivelului de atractivitate. În plus, în timp ce județele maghiare reprezintă 10,51% din populație și 10,40% din PIB-ul național al Ungariei, în România populația reprezintă 18,70% din total, dar regiunea produce doar 10,33% din PIB-ul

național (2018), deși diferența se poate datora parțial modului în care este raportată cifra de afaceri în România (la nivelul sediului central, adesea la București). În ceea ce privește PIB-ul pe cap de locuitor, partea de nord a PA (Satu Mare și Szabolcs-Szatmár-Bereg) înregistrează valori care depășesc cu puțin peste un sfert din media UE-27 și chiar jumătate din media națională.

Timișoara este motorul economic al regiunii, județul Timiș înregistrând cea mai mare valoare a PIB-ului pe cap de locuitor, cu 144% peste media PA (9.728 euro/cap de locuitor PPS 2018), dar totuși la jumătate față de media la nivelul UE-27 (27.630 euro/cap de locuitor PPS). Investițiile străine directe (ISD) pe cap de locuitor din Timiș sunt de trei ori mai mari decât media din PA (6.213 EUR față de 1.963 EUR) și de șapte ori mai mari decât cele din cel mai performant județ maghiar (Csongrád-Csanád, 889 EUR), și au crescut cu 22,3% în perioada 2016-2018. Efectul de atracție al Timișoarei, care este, de asemenea, dotată cu cel mai mare aeroport internațional și patru universități publice, este important și observabil de ambele părți ale frontierei. În practică, ar trebui să se urmărească o dezvoltare teritorială mai echilibrată, iar acest lucru poate fi realizat prin complementaritate și cooperare.

Mediul general de afaceri și inovarea

În timp ce mediile naționale pentru numărul de întreprinderi la mia de locuitori continuă să scadă atât în România (43 în 2017), cât și în Ungaria (49 în 2017), PA înregistrează de fapt o tendință pozitivă. Antreprenoriatul a continuat să crească între 2011 și 2017, cu excepția localității Szabolcs-Szatmár-Bereg, și a înregistrat cea mai mare creștere în Bihor și Arad (26,8% și 26,3% creștere). Cu toate acestea, în timp ce antreprenoriatul crește, noile locuri de muncă scad: fondatorii pot înființa întreprinderi fără resurse umane angajate, bazându-se doar pe propriile cunoștințe și experiență. Înregistrările din perioada analizată au arătat că o companie nou înființată a creat, în medie, un singur loc de muncă, un nivel considerat foarte scăzut, chiar și în contextul maturității ecosistemului antreprenorial menționat mai sus.

Evaluarea Tabloului de bord al inovării regionale (RCI) arată o tendință de convergență pozitivă a regiunilor românești și maghiare, în raport cu media UE, însă cu o subperformanță evidentă, în special în ceea ce privește infrastructurile de bază, sofisticarea afacerilor, sănătatea, infrastructura și inovarea. Szeged, Debrecen și Timișoara sunt centrele regionale de inovare, Csongrád-Csanád înregistrând o cheltuială cu PIB-ul pentru cercetare-dezvoltare de 2,34%, peste nivelul european (2018), urmată de Hajdú-Bihar (1,86%) și Timiș (0,65%) la distanță, însă, de nivelul național al României (0,50%). Cu toate acestea, PA este responsabilă pentru doar 9,30% din costurile totale de cercetare și dezvoltare cheltuite de țările PA în 2018, în ciuda faptului că găzduiește 13,2% din locuitori.

În concluzie, analiza a arătat că PA are un mediu de afaceri general slab, o capacitate scăzută de inovare, o sustenabilitate limitată a afacerilor și dezechilibre importante la nivel teritorial, cu o concentrare a producției PIB și a cheltuielilor de cercetare și dezvoltare în unele orașe principale, care acționează ca motoare ale creșterii economice în PA.

1.2.1.4 Concluzii privind dezvoltarea sectorului turistic și a obiectivelor culturale

Dezvoltarea sectorului turistic

Creșterea sectorului turistic în PA a fost documentată prin creșterea în timp a capacităților de cazare în județele componente (creștere de 13,45% în 10 ani). Cu toate acestea, există o disparitate națională între România și Ungaria, unde aceasta din urmă are un număr dublu de paturi în structurile de cazare turistică pe cap de locuitor (36/1.000 de locuitori, față de doar 18/1.000 de locuitori în România). În comparație cu acest nivel național, ambele părți ale PA sunt subperformante, cu 26 de paturi / 1.000 de locuitori (PA maghiară) și, respectiv, 15 paturi / 1.000 de locuitori (PA română).

Dacă ne uităm la indicatorii fluxurilor turistice, gradul de ocupare este în general scăzut și foarte scăzut, cu o medie de 35-38% în cele mai bune performanțe (Hajdú-Bihar, Bihor) și în Satu Mare (care are un număr foarte mic de structuri pentru început) și care coboară până la 18% în Csongrád-Csanád și 19,08% în Szabolcs-Szatmár-Bereg. Din 2010, înnoptările turistice au crescut în toată zona, cu excepția Satu Mare (-19% între 2010-2018), cu o creștere semnificativă de 35% în Csongrád-

Csanád și creșteri remarcabile în Békés (83%), Timiș (77%) și Bihor (72%). Cu toate acestea, înnopțările au scăzut, în medie de la 2,78 nopți pe sejur la 2,41 (2010-2018). Disparitățile în ceea ce privește înnopțările au fost mai mari în România, cu o creștere reală în Timiș (+4%) și o scădere de 44% în Bihor, care în 2009 primea turiști pentru o medie de 5 zile, mult mai mult decât restul județelor. Deși șederile mai scurte pot indica o atractivitate scăzută a siturilor turistice ca destinație pentru vacanțe pe termen mediu și lung, șederile mai scurte pot sugera, de asemenea, o schimbare în comportamentul turiștilor, cu o mobilitate mai mare și o dorință mai mare de a experimenta turismul de itinerar în zonă: acest lucru poate fi transformat într-un avantaj și un punct forte regional, care, cu toate acestea, poate fi realizat numai prin cooperarea între actorii implicați în gestionarea siturilor turistice (adică prin crearea de rute și itinerarii tematice/de nișă).

Capital cultural

În ceea ce privește capitalul cultural, punctele forte ale PA și centrele culturale sunt promovate la nivel european, însă acestea se situează în ultimele 25 de procente în ceea ce privește infrastructura și serviciile culturale și creative. Conexiunile culturale locale și internaționale scăzute ar putea fi sprijinite prin programul de cooperare transfrontalieră. În mod similar, există elemente comune de potențial sub forma unui patrimoniu cultural comun (cum ar fi patrimoniul arhitectural art nouveau, precum și patrimoniul religios și rural) care poate reprezenta un punct de colaborare și o oportunitate de a promova punctele forte comune ale zonei. Elementele patrimoniului cultural imaterial și valorile culturale contemporane au potențialul de a contribui activ la dezvoltarea unui instrument de conservare pe termen lung a patrimoniului cultural comun al întregii zone vizate, inclusiv în cadrul unei abordări comune de gestionare a destinațiilor turistice. Înființarea și cooperarea clusterelor transfrontaliere, a centrelor culturale și a acțiunilor interumane care promovează schimburile culturale și a infrastructurilor respective are potențialul de a fi dezvoltat prin cooperare comună în domeniul culturii și turismului, ca mijloc de dezvoltare socio-economică a zonei transfrontaliere, ținând cont și de necesitatea de a implica activ așezările rurale pentru a asigura o dezvoltare echilibrată și coeziunea regiunii.

Potențialul de creștere a turismului în PA este astfel considerat ridicat și poate produce efecte de pârghie în PA, cu condiția adoptării unei abordări unitare, prin dezvoltarea unor "mărci turistice transfrontaliere" care vor declanșa sinergii în județele mai puțin vizitate. O agendă comună ar putea fi luată în considerare pentru gestionarea destinațiilor, precum și pentru orientarea prietenoasă a turiștilor către principalele situri turistice și rute transfrontaliere. În acest sens, cooperarea în domeniul turismului natural, cultural (inclusiv religios) sau balnear este deosebit de valoroasă, ținând cont de resursele comune existente și de interesul comun pentru cooperare.

1.2.1.5 Concluzii privind protecția mediului și capitalul

Cadrul general

Protecția mediului și a ecosistemelor, adaptarea la schimbările climatice, tranziția energetică și economia cu emisii reduse de dioxid de carbon reprezintă aspecte vitale în centrul politicii europene pentru orizontul de timp 2030. Atât România, cât și Ungaria s-au angajat să atingă obiective ambițioase prin intermediul planurilor lor naționale privind energia și clima pentru 2030, pentru a reduce emisiile de gaze cu efect de seră, pentru a atinge cote de energie regenerabilă de 30,7 % (România) și de cel puțin 21 % (Ungaria) și pentru a contribui la obiectivul european general de a atinge o îmbunătățire de cel puțin 32,5 % a eficienței energetice până în 2030. În acest sens, contextualizarea europeană, macroregiune și națională este relevantă pentru orice acțiune ulterioară a PO2 în zona de cooperare transfrontalieră și sprijină puternic acțiunile de mediu.

Peisajul ariei Programului și schimbările climatice

Aria Programului se caracterizează printr-o geomorfologie de câmpie, favorabilă dezvoltării așezărilor și agriculturii, cu o diversitate de relief mai mare în județele României, datorită existenței Carpaților Occidentali și a Carpaților Banatului, precum și a Munților Apuseni ca unități

macroregionale care acoperă parțial aria Programului. Diversitatea peisagistică este în general moderată, dar coerentă de-a lungul graniței, ceea ce nu reprezintă un impediment natural pentru integrarea peisajului și a siturilor protejate. O consecință a terenului vast și a urbanizării este gradul ridicat de fragmentare a peisajului, care, deși mai redus decât în părțile vestice ale Europei, este încă o preocupare, în special în județele maghiare, Szabolcs-Szatmár-Bereg înregistrând peste jumătate din suprafața județului ca fiind mediu și foarte fragmentată. În aria Programului există o rețea hidrografică bogată, care traversează aproape în întregime granița dintre România și Ungaria, producând zone riverane contigue, generând un potențial ridicat de valorificare comună. Din cauza topografiei și a densității râurilor, zona este, de asemenea, una dintre cele mai predispușe regiuni din Europa la inundații: se înregistrează o recurență ridicată a inundațiilor în Hajdú-Bihar, Timiș, Arad, Bihor, în timp ce recurența foarte ridicată a inundațiilor reprezintă un risc semnificativ pentru cele două județe cele mai nordice, Szabolcs-Szatmár-Bereg și Satu Mare. Bihorul și Satu Mare au fost, din punct de vedere istoric, cele mai afectate de inundațiile de clasa 1. Susceptibilitatea la alunecări de teren este relativ scăzută, pe întreg teritoriul ariei Programului (cu excepția Bihorului, în Munții Apuseni), cu unele zone predispușe la alunecări de teren concentrate de-a lungul râurilor. Gestionarea transfrontalieră a dezastrelor și a riscurilor în zonă este incipientă: deși există unele inițiative în curs de desfășurare în acest domeniu, există încă un spațiu semnificativ pentru îmbunătățirea coordonării, a prevenirii riscurilor și a capacității de reacție comune, ceea ce justifică necesitatea unor investiții comune și a unor viitoare acțiuni de cooperare. În ceea ce privește calitatea factorilor de mediu, corpurile de apă din aria Programului din România sunt evaluate ca fiind bune și trecând la "mediu" spre graniță. Un număr semnificativ de secțiuni de râu din partea ungară are o stare de calitate considerată "slabă" sau "rea" (de exemplu, Létai-ér, Köseley, Körös) de către EEA în conformitate cu parametrii Directivei-cadru privind apa, în special în jurul orașului Szeged. Astfel, poluarea apei reprezintă o vulnerabilitate în zonă, care ar putea fi abordată prin acțiuni comune în cadrul strategiilor de prevenire a riscurilor care nu țin de schimbările climatice.

Energie regenerabilă

Potențialele comune sunt susținute de oportunitatea foarte concretă de a utiliza deșeurile biodegradabile pentru energie din biomasă, facilitând tranziția energetică. Potențial ridicat și foarte ridicat de încălzire urbană geotermală (foarte ridicat - 171-1932 ktoe - în Csongrád-Csanád, Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Timiș și Bihor), resursele geotermale fiind o dotare distinctă a ariei Programului. În timp ce energia eoliană, hidroenergia mare și, într-o anumită măsură, energia din biomasă sunt reduse, există încă un potențial ridicat de energie fotovoltaică, aproximativ două treimi din teritoriul fiind potrivite pentru instalarea producției fotovoltaice (Csongrád-Csanád, Békés, Timiș, parțial Arad, Bihor și Hajdú-Bihar - 3,30-3,51 kWh/kWp/zi).

Resurse naturale

Dotarea naturală a ariei este bogată și diversă, de la peisaje specifice zonelor inundabile până la patrimoniul balnear, rezervații naturale, zone carstice bogate în peșteri, zone umede RAMSAR și inclusiv un sit al patrimoniului mondial UNESCO, Parcul Național Hortobágy (Ungaria). Zonele naturale sunt foarte bine reprezentate pe întreg teritoriul ariei Programului, cu situri Natura 2000 care acoperă între 14,63% (Timiș) și 47,29% (Hajdú-Bihar) din suprafața județelor. Cu toate acestea, ele nu sunt întotdeauna contigue de ambele părți ale frontierei, ceea ce indică necesitatea de a îmbunătăți cooperarea în gestionarea siturilor Natura 2000, precum și de a realiza investiții comune și o acțiune coordonată pentru dezvoltarea infrastructurii verzi de-a lungul frontierei verzi (inclusiv a zonelor tampon). Chiar dacă regiunea are un patrimoniu natural variat, dar consistent, nu există un branding comun sau o înțelegere comună a potențialului natural al regiunii și a diverselor sale oportunități, ceea ce poate contribui la scăderea performanței turistice a ariei Programului, cu reducerea numărului de nopți petrecute în unități de cazare turistice. Recenta pandemie Covid-19 poate accentua acest declin; cu toate acestea, poate reprezenta, de asemenea, un argument în favoarea turismului orientat

spre natură și a dezvoltării rurale, ca o contraofertă la turismul de tip city break concentrat în marile centre urbane.

1.2.1.6 Concluzii privind guvernarea și cooperarea Guvernarea locală și centrul procesului decizional

Există puncte comune în modul în care este organizată structura administrativă pe mai multe niveluri a celor două state, unde nivelurile NUTS 3 și LAU 2 sunt cele mai relevante în ceea ce privește competențele. Există modele similare în implementarea coordonării verticale a guvernării, cu utilizarea asociațiilor și federațiilor autorităților publice, care sunt implicate într-o mare măsură în promovarea dezvoltării locale. Cu toate acestea, există în general un nivel ridicat de fragmentare teritorială la nivelul unităților administrative (deși zona de frontieră din Ungaria este mai puțin fragmentată decât media națională) și, deși țările au o structură administrativă similară, unitățile NUTS 3 din Ungaria au, de asemenea, funcții delegate în domeniul strategiilor de dezvoltare regională, în timp ce în România acestea sunt coordonate de Agențiile de Dezvoltare Regională. În plus, multe administrații locale din zonele rurale (cum ar fi unele părți ale județelor Arad, Bihor, Hajdú-Bihar) se pot confrunta cu o capacitate administrativă și/sau resurse reduse pentru punerea în aplicare a cooperării, în timp ce centrele urbane mai mari au, de obicei, mai multă experiență și sunt dotate cu o capacitate administrativă adecvată pentru a gestiona proiecte de investiții complexe cu bugete mai mari în ambele țări. Performanța indicelui de calitate a guvernării pe scara comparativă inferioară cu restul Europei, pentru toate regiunile NUTS 2 implicate (locurile 155-193/202, 2017) indică faptul că aria Programului este o regiune aflată în urmă, în special în ceea ce privește calitatea serviciilor guvernamentale, existând disparități între regiunile maghiare și cele românești. Toate aceste disparități de capacitate administrativă în cadrul ariei Programului pot afecta potențial capacitatea potențialilor beneficiari de a accesa fondurile de cooperare și de a moderniza serviciile publice în beneficiul comunităților transfrontaliere. În acest context, economiile de scară pentru planificarea și furnizarea de servicii, schimbul de la egal la egal, analiza comună a barierelor din calea cooperării, activitățile de consolidare a capacităților pot fi urmărite prin cooperarea în cadrul viitorului program, pentru o mai bună acoperire teritorială și o calitate sporită și inovativă a guvernării transfrontaliere.

Cooperarea formală și informală

Zona este caracterizată de o lungă istorie de cooperare informală sau de dorința exprimată de cooperare, prin inițiative de înfrățire, constituirea de euroregiuni și înființarea de EGTC-uri. Înfrățirea este un model tipic aplicat de-a lungul graniței, incluzând cooperarea nestandardizată și neinstituționalizată a autorităților regionale învecinate (de exemplu, Szabolcs-Szatmár-Bereg și Satu Mare), a marilor centre urbane (de exemplu, Oradea și Debrecen), precum și a așezărilor mai mici. Conform site-urilor oficiale ale municipalităților locale, în total există 144 de înfrățiri în zona de programare. Agenda acestor înfrățiri este caracterizată în principal de activități culturale și sportive, de schimburi. Pe de altă parte, asociațiile intercomunitare și asociațiile voluntare ale administrațiilor publice depind în principal de finanțarea de jos în sus și, din același motiv, sectorul OSC este relativ slab. În mod similar, deși GECT-urile reprezintă o realitate de cooperare în creștere a Ariei Programului, capacitățile lor financiare și de resurse umane sunt diferențiate și depind, de asemenea, de o finanțare de sus în jos. În termeni generali, analiza a arătat că interacțiunea comunității (schimburi, conexiuni) în cadrul ariei Programului nu este pe deplin înțeleasă, ceea ce sugerează că este necesar să se investească mai mult în acțiuni de la om la om care pot permite mobilizarea comunităților locale, sporind capacitățile acestora de a exprima nevoi comune și de a propune soluții comune la problemele comune ale comunității, în cadrul unei abordări cu adevărat ascendente.

1.2.2 Lecții învățate din programul Interreg V-A România-Ungaria

Principalele lecții învățate din actualul program Interreg V-A România-Ungaria (2014-2020), sugerate de Raportul de evaluare a implementării Programului (2020), sunt amintite mai jos:

- Numărul mare de priorități acoperite de program și potrivirea limitată a priorităților din cele opt județe a dus la o concentrare mai puțin focalizată a fondurilor. Pentru următoarea perioadă de programare, o **concentrare mai precisă a fondurilor ar sprijini și ar îmbunătăți potențialul de a produce efecte vizibile și perceptibile în zona programului.**
- În ceea ce privește eficacitatea programului, evaluarea propune o **lansare mai rapidă a cererilor de finanțare, precum și sisteme mai simplificate de evaluare, contractare și monitorizare a proiectelor**, care ar îmbunătăți eficacitatea programului.
- **Sustenabilitatea cooperării transfrontaliere** depinde în primul rând de capacitatea și experiența beneficiarilor, dar și de un sistem de monitorizare adecvat, care ar trebui să descrie în timp util posibilele evoluții ale programului și factorii externi și să ia măsurile adecvate în timp util.

Pe baza concluziilor Raportului de evaluare a implementării programului, a evaluării impactului teritorial așteptat care derivă din implementarea actualului Program Interreg V-A România-Ungaria, o lecție importantă învățată în ceea ce privește logica de intervenție a programului este legată de necesitatea de a consolida legăturile dintre nevoile observate, intervențiile preconizate și indicatorii programului, pentru a putea evalua mai bine rezultatele programului și ale proiectelor, impactul teritorial și social. Analiza grilelor de evaluare a avut drept scop analizarea principalelor **deficiențe ale proiectelor** observate în timpul etapelor de selecție a notelor conceptuale și a cererilor complete de finanțare pentru proiectele emblematiche, care ar fi putut afecta în continuare buna implementare a proiectelor și ar putea avea, de asemenea, **un efect negativ asupra rezultatelor preconizate** în viitor. Analiza a permis următoarele concluzii:

- **Relevanța** generală a intervențiilor și a parteneriatelor din cadrul proiectelor emblematiche a fost ridicată, cu legături puternice cu proiectele anterioare și cu rețelele existente;
- Cu toate acestea, solicitanții au întâmpinat probleme în definirea **indicatorilor de bază privind nevoile existente**, în definirea metodologiilor de cuantificare și de selectare a grupurilor țintă și, în consecință, au avut dificultăți în cuantificarea impactului preconizat asupra teritoriilor și a oamenilor, ceea ce este probabil cauzat de **lacunele importante de date** și de capacitatea limitată de a pregăti analiza de impact ex ante a intervențiilor (ceea ce sugerează, de fapt, o calitate scăzută a studiilor de fezabilitate). Acest aspect a redus posibilitatea de a evalua impactul teritorial preconizat al proiectelor emblematiche implementate în cadrul Programului Interreg V-A România-Ungaria 2014-2020.

În plus, din perspectiva unei analize sectoriale, principalele concluzii ale revizuirii performanțelor priorităților de investiții și a realocărilor de fonduri în perioada de programare 2014-2020 pot fi rezumate după cum urmează:

i. Au fost observate nevoi mari și un interes ridicat din partea părților interesate în ceea ce privește intervențiile în domeniul sănătății și al infrastructurii sociale, care concentrează mai mult de jumătate din fondurile disponibile pentru apelurile restrânse și aproape o treime din cele disponibile pentru contractare în cadrul apelurilor deschise (42% pe ponderea totală pentru ambele tipuri de cereri de propuneri).

ii. Intervențiile în domeniul transportului durabil s-au dovedit a fi mai puțin atractive decât cele planificate inițial, în special pentru proiectele de importanță strategică, unde toate fondurile alocate inițial pentru Pi (Prioritatea de investiții) 7c au fost realocate către alte măsuri, în timp ce alocările pentru Pi 7b au fost diminuate (ca urmare, ponderea Pi7 în totalul fondurilor disponibile pentru contractare a scăzut la 9% de la 16% inițial).

iii. Intervențiile în domeniul creșterii favorabile ocupării forței de muncă, în special în cadrul cererilor de propuneri deschise, unde inițial li se acordase o cotă ridicată din fondurile alocate, s-au dovedit a fi mai puțin atractive decât se planificase (astfel, ponderea Pi 8b în totalul fondurilor

disponibile pentru contractare pentru toate tipurile de cereri de propuneri a scăzut la 17%, de la 29% inițial).

iv. Pe de altă parte, măsurile care vizează valorificarea resurselor naturale și culturale s-au dovedit a fi foarte atractive pentru părțile interesate și, prin urmare, li s-a alocat în final 22% din alocarea FEDR disponibilă pentru contractare (în ansamblu, atât cererile de propuneri restrânse, cât și cele deschise), în timp ce alocările pentru gestionarea apei au fost reduse la 2%.

v. Intervențiile în domeniul prevenirii riscurilor (finanțate numai în cadrul cererilor deschise de propuneri) s-au dovedit, de asemenea, mai atractive decât se prevăzuse inițial și, în cele din urmă, au beneficiat de o creștere a fondurilor (de la 9 la 13% din totalul fondurilor disponibile pentru cererile deschise de propuneri, reprezentând 6% din totalul fondurilor FEDR disponibile pentru program).

vi. În cele din urmă, intervențiile interumane finanțate în cadrul PII 11, numai prin intermediul cererilor deschise, au fost la fel de atractive precum se estimase inițial (cu aproximativ 4% din FEDR disponibil în cadrul cererilor deschise, reprezentând 2% din total).

Trebuie subliniat faptul că, deși considerațiile de mai sus oferă o perspectivă asupra atractivității potențiale a diferitelor tipuri și domenii de intervenție în ceea ce privește răspunsul părților interesate la cererile de propuneri, totuși, o lecție importantă învățată din actuala perioadă de programare, pe baza consultării părților interesate, în cadrul exercițiilor de evaluare a programului și de programare, este aceea că **schimbarea nevoilor și a contextului, precum și normele specifice de finanțare, calendarul și condițiile de accesare a fondurilor sunt, de asemenea, factori importanți** care pot afecta punerea în aplicare a programului și ratele de absorbție. În acest sens, experiența programului actual va fi coroborată cu siguranță cu nevoile identificate pentru viitor și cu dificultățile percepute în accesarea fondurilor, așa cum au fost percepute de părțile interesate. Pe de o parte, se va avea în vedere o anumită flexibilitate pentru realocarea fondurilor între priorități în următoarea perioadă de programare, așa cum a recunoscut deja CE în cadrul CPR (Regulamentul Comun) propus. Pe de altă parte, trebuie menționat faptul că reducerea birocrăției, o comunicare clară privind regulile de finanțare (inclusiv detalii privind tipurile de intervenție și indicatorii aferenți), implicarea nivelului de guvernare corespunzător, crearea de rețele și dezvoltarea de parteneriate pentru generarea de proiecte și sprijinul oferit pentru îmbunătățirea procedurilor de comunicare și coordonare între parteneri, precum și pentru organizarea procedurilor de achiziții publice (în special pentru proiectele de importanță strategică) pot crește atractivitatea diferitelor intervenții pentru potențialii beneficiari, facilitând astfel atingerea nivelurilor estimate de absorbție a fondurilor.

Din perspectiva impactului transfrontalier și a caracterului operațiunilor transfrontaliere, studiile de caz1 dezvăluie un mare potențial transfrontalier în ceea ce privește măsurile blânde care vizează promovarea schimburilor între egali, diseminarea informațiilor în limbile naționale pentru implicarea și sensibilizarea populației, formarea comună și recunoașterea comună a rezultatelor, planificarea strategică comună și implicarea nivelului adecvat de guvernare pentru a aborda nevoile comune care necesită o acțiune comună și coordonată. În plus, impactul transfrontalier al intervențiilor comune este, de obicei, preconizat ca un efect indirect asupra populației transfrontaliere și a ținutelor finale (de exemplu, pacienți, grupuri vulnerabile, comunități locale în general) ori de câte ori este cazul, în funcție de tipul de intervenție.

Lecțiile învățate de mai sus sugerează că, în perioada de programare 2021-2027:

- **Logica de intervenție a programului** asigură o legătură mai strânsă între nevoile identificate, schimbările preconizate și cadrul de monitorizare și performanță aferent. În acest sens, concentrarea resurselor asupra provocărilor cheie și a potențialelor comune permite, la rândul său, consolidarea "ex ante" a logicii de intervenție, deoarece asigură că numai intervențiile cu cel mai mare impact posibil și cu caracter transfrontalier sunt efectiv avute în vedere pentru finanțare;
- Unde există **lipsuri de date** sau bariere identificabile, acestea trebuie rezolvate înainte de a planifica orice investiție, pentru a se asigura că intervențiile propuse sunt atât relevante pentru

1 Analizat în cadrul raportului de evaluare a programului 2014-2020 (2020).

nevoi, cât și capabile să producă rezultatele așteptate în ceea ce privește aceste nevoi, mai bine cuantificate. Corelarea măsurilor soft cu măsurile de investiții (atunci când este cazul) este, prin urmare, un instrument-cheie pentru a asigura succesul proiectelor și al programului;

- Consolidarea **capacităților potențialilor beneficiari** de a gândi strategic la nivel transfrontalier și de a menține relațiile de parteneriat pentru un obiectiv comun este, de asemenea, o problemă cheie care trebuie rezolvată direct prin intermediul viitorului program, prin promovarea unei game mai largi de măsuri soft în sprijinul dezvoltării capacităților, promovării schimburilor și consolidării relațiilor instituționale, în vederea unei sustenabilități mai mari a intervențiilor transfrontaliere;
- Concentrarea în alocarea resurselor și identificarea priorităților urmărește modelul de **atractivitate a fondurilor** pentru potențialii beneficiari, coroborat cu **nevoile identificate**. În acest sens, experiența din actuala perioadă de programare a sugerat că interesul deosebit al părților interesate și relevanța transfrontalieră ridicată, cu efecte în cascadă, directe și indirecte asupra teritoriilor și comunităților, sunt atribuite următoarelor domenii: **cooperarea în domeniul sănătății și al infrastructurii sociale; cooperarea în domeniul prevenirii și managementului riscurilor; cooperarea în domeniul valorificării resurselor naturale și culturale, în strânsă legătură cu turismul; consolidarea capacităților de planificare strategică transfrontalieră, reducerea barierelor în calea cooperării și schimburile interumane ca bază pentru o cooperare mai structurată și mai strategică.**

1.2.3 Lecțiile învățate din SUERD

Lecțiile învățate cu privire la contribuția SUERD la creșterea cooperării (de la o contribuție mai mare la una mai mică) în macroregiune arată că2:

- I. Procesul MRS reunește actori din mai multe țări
- II. Continuarea cooperării anterioare și valorificarea rețelelor transnaționale existente
- III. Procesul MRS reunește actori (noi) din mai multe sectoare (cooperare intersectorială)
- IV. Procesul MRS reunește actori la diferite niveluri (național/regional) și tipuri (public/privat)
- V. Cooperarea conferă legitimitate activității și sporește recunoașterea problemelor/nevoilor/provocărilor
- VI. Procesul MRS facilitează sinergiile dintre politici; ajută la o mai bună înțelegere a imaginii de ansamblu la nivel de politici
- VII. Procesul MRS facilitează accesul la finanțare (cooperarea duce la o creștere a finanțării).

Astfel, lecțiile învățate sugerează că, în timp ce MRS aduce valoare adăugată cooperării, prin valorificarea cooperării existente și promovarea de noi parteneriate, există încă loc pentru îmbunătățirea capacității MRS de a spori legitimitatea politică a colaborării, de a crea sinergii între politici și de a mobiliza fonduri.

În ceea ce privește rezultatele SUERD, lecțiile învățate3 arată că MRS contribuie (de la o contribuție mai mare la una mai mică) la:

- I. Dezvoltarea de noi instrumente (exelență tehnică) în acest domeniu
- II. Creșterea gradului de implementare a politicilor UE în macroregiune
- III. Creșterea capacității tehnice a actorilor
- IV. Dezvoltarea de servicii/produse/formare noi sau îmbunătățite
- V. Dezvoltarea de noi concepte de finanțare (de exemplu, private, instituții financiare internaționale)
- VI. Elaborarea de standarde comune în acest domeniu

2 Din rezultatele sondajului incluse în STUDIUL CE PRIVIND STRATEGIILE MACROREGIONALE ȘI LEGĂTURILE LOR CU POLITICA DE COEZIUNE, Raport de date și analiză pentru SUERD (2017); suma răspunsurilor "total de acord" și "oarecum de acord" în ordinea preferințelor (de la cel mai mare scor, 94%, la cel mai mic scor, 64%).

3 Din rezultatele sondajului incluse în STUDIUL CE PRIVIND STRATEGIILE MACROREGIONALE ȘI LEGĂTURILE LOR CU POLITICA DE COEZIUNE, Raport de date și analiză pentru SUERD (2017); suma răspunsurilor "total de acord" și "oarecum de acord" în ordinea preferințelor (de la cel mai mare scor, 69%, la cel mai mic scor, 38%).

VII. Modificări și îmbunătățiri în politica națională.

În ceea ce privește rezultatele, lecțiile învățate sugerează astfel că proiectele SUERD au fost eficiente⁴ în ceea ce privește dezvoltarea de instrumente, contribuția la creșterea capacităților tehnice, contribuția la politicile UE și dezvoltarea de servicii/produse/formare noi sau îmbunătățite. Cu toate acestea, este posibil să se îmbunătățească rezultatele în ceea ce privește dezvoltarea de noi concepte de finanțare (de exemplu, care să includă complementaritatea fondurilor și a instrumentelor de finanțare), standarde comune și să se aducă schimbări eficiente în politicile naționale.

Cel de-al doilea raport privind punerea în aplicare a SUERD (2019) a arătat, de asemenea, că mai multe inițiative și proiecte dezvoltate în cadrul SUERD au un **impact semnificativ asupra politicilor** - sau derivă din și pun în aplicare politici sectoriale, inclusiv politici cruciale ale UE, cum ar fi în domeniile transporturilor, energiei și mediului. Raportul subliniază faptul că legătura dintre proiecte și politici este extrem de importantă, deoarece politicile trebuie să fie alimentate de rezultatele concrete ale proiectelor și, la rândul lor, acestea creează condițiile pentru proiecte și inițiative comune de succes. În special, activitățile legate de SUERD au contribuit la modelarea activităților naționale prin adoptarea unei **abordări transnaționale** (ca exemple, raportul menționează cazul programelor naționale de combatere a dezastrelor naturale din mai multe țări). În acest sens, Parlamentul European a recunoscut, de asemenea, **relevanța politică a inițiativelor în curs de desfășurare și importanța fondurilor alocate pentru proiecte pilot și acțiuni inovatoare**. În cele din urmă, s-a constatat că SUERD contribuie la o guvernare eficientă pe mai multe niveluri. Cu toate acestea, guvernarea pe baza strategiilor macroregionale (SMR) trebuie îmbunătățită în continuare prin intermediul unei mai mari responsabilități și al unui rol activ al coordonatorilor naționali (ministere de resort) și printr-o integrare mai eficientă a SMR în programele de cooperare generală și transfrontalieră, începând cu faza de programare și pe parcursul fazei de punere în aplicare. În acest sens, Raportul CE (2019) solicită o coordonare mai strânsă a diferitelor surse de finanțare și a autorităților de management, sugerând, printre altele, că "*măsurile și proiectele specifice, programele ar putea dezvolta și aplica criterii specifice de selecție a proiectelor pentru a încuraja crearea de proiecte care să sprijine prioritățile unei SMR (de exemplu, alocarea de fonduri bugetare, cereri specifice pentru proiecte macroregionale, alocarea de puncte suplimentare pentru proiectele care contribuie la obiectivele și acțiunile macroregionale etc.)*".

Viitorul Program Interreg dintre România și Ungaria va consolida astfel realizarea SUERD prin integrarea acțiunilor prioritare planificate în strategia macroregiunii în logica de intervenție a programului (măsurile detaliate care urmează să fie finanțate) și în criteriile de selecție a proiectelor, abordând în același timp toate principalele deficiențe observate în realizarea macrostrategiei prin: promovarea unei mai mari relevanțe politice și a complementarității fondurilor; promovarea, pe de o parte, a unei mai mari implicări a guvernării naționale și a nivelului decizional, inclusiv din perspectiva evaluării și soluționării barierelor în calea cooperării; promovarea, pe de altă parte, a unei mai mari mobilizări a comunităților transfrontaliere, pentru a consolida legitimitatea acțiunilor comune de jos în sus, precum și pe baza dovezilor furnizate de o capacitate consolidată de analiză și planificare strategică a actorilor transfrontalieri.

1.2.4 Relevanța

CE recomandă ambelor state membre transfrontaliere, în calitate de state individuale⁵, cât și ca zonă transfrontalieră⁶, să sprijine:

- Concentrarea resurselor asupra **tranziției digitale și ecologice** (adică inclusiv promovarea TIC, a serviciilor de e-guvernare, precum și dezvoltarea de strategii comune pentru valorificarea durabilă a resurselor naturale, evaluarea vulnerabilităților și creșterea capacității comune de răspuns în caz de urgență);

4 Deși într-o măsură mai mică în comparație cu contribuția la creșterea cooperării.

5 https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2020-european-semester-csr-comm-recommendation-hungary_en.pdf,

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2020-european-semester-csr-comm-recommendation-romania_en.pdf

6 https://interreg-rohu.eu/wp-content/uploads/2019/10/BOP_CE_May_2019.pdf

- **Reziliența sectorului sănătății** (inclusiv cartografierea nevoilor și elaborarea unei strategii comune, precum și consolidarea capacității de reacție în caz de urgență în domeniul sănătății, reducerea disparităților teritoriale în ceea ce privește accesul la serviciile de sănătate și promovarea mobilității pacienților și a schimbului de informații);
- **Redresarea economiei și a pieței forței de muncă** în urma crizei Covid-19 (inclusiv prin cartografierea schimburilor de pe piața muncii, consolidarea măsurilor active în domeniul muncii și asigurarea unei mai mari relevanțe a educației și formării profesionale în raport cu competențele necesare pe piața muncii transfrontaliere, promovarea clusterelor cu valoare adăugată ridicată și a lanțurilor valorice transfrontaliere, precum și sprijinirea redresării turismului și a culturii ca motoare pentru dezvoltarea socio-economică a ariei Programului, greu afectate de criza Covid-19);
- **Îmbunătățirea guvernantei și a proceselor decizionale** (inclusiv evaluarea barierelor legislative în calea cooperării, reducerea barierelor lingvistice, îmbunătățirea schimbului de date și informații, îmbunătățirea coordonării cu programele principale și implicarea părților interesate și implicarea părților interesate și a partenerilor sociali).
- Recomandările legate de guvernanta și de procesele decizionale sunt, de asemenea, strâns legate și în concordanță cu viitoarea **Agendă teritorială 2030 a UE**, care solicită consolidarea bazei de date pentru politici teritoriale informate (de exemplu, o mai bună înțelegere a fluxurilor funcționale și experimentarea exercițiilor TIA), consolidarea capacităților instituționale, crearea de oportunități pentru învățarea de la egal la egal, schimbul de cunoștințe / bune practici, coordonarea orizontală și verticală a politicilor.

Următoarele elemente confirmă, de asemenea, relevanța obiectivelor de politică selectate în raport cu politicile naționale și cu cadrul strategic, care definesc prioritățile naționale de dezvoltare:

- Ambele țări au o viziune asupra **strategiei lor de dezvoltare teritorială și spațială**, care pune un accent deosebit pe necesitatea de a reduce disparitățile regionale și de a asigura utilizarea durabilă a resurselor naturale și a terenurilor;-
- Ambele țări negociază în prezent acordul de parteneriat cu UE pentru următoarea perioadă de programare. Proiectele disponibile arată că, în conformitate cu obiectivele de dezvoltare ale UE pentru 2030, se pune un mare accent pe **economia și societățile digitale și ecologice**. În acest sens, ambele țări au avansat **planuri integrate pentru energie și schimbări climatice**, punând accentul pe extinderea utilizării energiilor regenerabile și pe îmbunătățirea capacității serviciilor de urgență de a face față schimbărilor climatice și condițiilor imprevizibile și extreme;
- Prioritățile din **sectorul sanitar** (de la servicii de asistență medicală primară și infrastructură, până la cercetare și servicii de telemedicină) apar în cadrul proiectului de Program Operațional Sănătate în România, respectiv în cadrul Strategiei Naționale a Ungariei pentru Sectorul Sanitar 2021-2027;
- În egală măsură, ambele țări au o **viziune pe termen lung asupra dezvoltării turismului**, cu o abordare de gestionare a destinațiilor turistice, cu o utilizare extinsă a instrumentelor digitale și de marketing, precum și cu o capacitate tot mai mare de colectare și gestionare a datelor și statisticilor legate de turism.

La următorul **nivel de guvernanta (NUTS3), nivelul administrativ județean**, strategiile și planurile, care oferă cadrul pentru punerea în aplicare a politicilor sectoriale județene, se referă, în general, la actuala perioadă de programare 2014-2020. Cu toate acestea, ele sunt încă relevante pentru a evidenția importanța atribuită cooperării teritoriale transfrontaliere, viziunea pe termen mediu și lung asupra rolului teritorial al județului, relevanța pentru viitoarele Obiective Politice (OP) și oportunitatea de a se baza pe experiența trecută în accesarea Programului Interreg V-A România-Ungaria 2014-2020, pentru a asigura continuitatea atât a investițiilor, cât și a parteneriatelor de proiect. Majoritatea județelor din aria Programului au identificat **obiective și priorități strategice de dezvoltare transfrontalieră**, reflectând astfel **vocația puternică a teritoriilor către cooperarea interregională într-o gamă largă de sectoare, de la dezvoltarea economică, la economia verde, cultură, turism, bunăstare și sănătate**. Acest lucru este confirmat și de analiza unor strategii ale

orașelor, în care se pune un accent deosebit pe cooperarea transfrontalieră în domeniul cultural și pe rolul tot mai important al orașelor ca motoare de dezvoltare economică dincolo de granițele lor administrative. Ca urmare a adoptării Agendei 2030 și a obiectivelor UE privind schimbările climatice și energia pentru 2030, mai multe județe au elaborat **planuri privind energia și schimbările climatice** sau intenționează să elaboreze unul. În plus, marea majoritate a județelor pun un accent deosebit pe cooperarea culturală și pe potențialul turistic al resurselor locale, inclusiv într-o perspectivă mai largă de cooperare teritorială cu județele și orașele vecine de cealaltă parte a graniței.

Viitorul program se va baza pe relațiile de cooperare existente, pentru a le consolida și pentru a facilita în continuare instituționalizarea acestora și continuitatea proiectelor comune pe termen lung pe care multe administrații le promovează deja.

1.2.5 Complementarități și sinergii cu alte programe și instrumente de finanțare

La 10 noiembrie 2020, Parlamentul European și statele membre ale UE în cadrul Consiliului, cu sprijinul Comisiei Europene, au ajuns la un acord cu privire la cel mai mare pachet de măsuri finanțat vreodată prin bugetul UE, în valoare de 1.800 de miliarde de euro. În urma crizei Coronavirusului și a consecințelor acesteia, pachetul va contribui la reconstrucția unei Europe mai **ecologice, mai digitale și mai rezistente** ⁷

CFM 2021-2027 (în valoare de aproximativ 1 074 de miliarde EUR) va fi combinat cu un instrument temporar de redresare, denumit Next Generation EU (resurse suplimentare de 750 de miliarde EUR), alocat în principal rubricii Coeziune, Reziliență și Valori. Programele-cheie, printre care **Erasmus+**, **EU4Health și Orizont Europa**, vor fi consolidate, în conformitate cu prioritățile UE, legate de o Europă mai rezistentă, de inovare, de cercetare, de economia digitală și de economia ecologică.

Atât România, cât și Ungaria negociază în prezent **Acordul de parteneriat cu UE** pentru următoarea perioadă de programare. În conformitate cu versiunile disponibile, lista programelor operaționale care vor fi propuse de fiecare parte a zonei de program este detaliată în tabelul de mai jos:

| România ⁸ | Ungaria ⁹ |
|---|--|
| <ul style="list-style-type: none"> • Programul operațional pentru creștere inteligentă, digitalizare și instrumente financiare; • Programul operațional pentru sănătate; • Programul operațional pentru educație și ocuparea forței de muncă; • Programul operațional pentru incluziune socială și demnitate; • Programul operațional pentru dezvoltare durabilă; • Programul operațional pentru transporturi; • 8 programe operaționale regionale; • Programul operațional pentru acvacultură și pescuit; • Programul operațional pentru o tranziție echitabilă; • Programul operațional de asistență tehnică¹⁰ | <ul style="list-style-type: none"> • Programul operațional pentru dezvoltarea afacerilor și inovare (VINOP); • Programul operațional Infrastructură verde și protecția climei (ZIKOP); • Programul operațional de mobilitate (MIOP); • Programul Operațional Competitiv Ungaria (VMOP); • Programul Operațional pentru Dezvoltare Umană (HOP); • Programul Operațional de Reînnoire Digitală (DIMOP) și • Programul operațional maghiar de dezvoltare a acvaculturii (MAKOP). |

⁷ https://ec.europa.eu/info/publications/eus-next-long-term-budget-nextgenerationeu-key-facts-and-figures_en

⁸ 2021 - 2027 - Fonduri Structurale (fonduri-structurale.ro)

⁹ <https://www.palyazat.gov.hu/operativ-programok>

¹⁰ <https://mfe.gov.ro/timeline-consultari-publice/>

În plus, tabelul de mai jos prezintă lista altor programe operaționale din cadrul obiectivului CTE de care România și Ungaria ar putea beneficia:

| România | Ungaria |
|---|---|
| Programul Interreg VI-A România-Bulgaria | Programul Interreg VI-A Austria-Ungaria |
| Programul Interreg NEXT România-Republica Moldova | Programul Interreg VI-A Slovenia-Ungaria |
| Programul Interreg NEXT România-Ucraina | Programul Interreg VI-A Ungaria-Croația |
| Programul Interreg IPA-III-CBC România-Serbia | Programul Interreg VI-A Slovacia-Ungaria |
| Programul Interreg NEXT bazinul Mării Negre | Programul Interreg IPA-III-CBC Ungaria-Serbia |
| Programe comune în cadrul obiectivului ETC | |
| Programul INTERREG EUROPA | |
| Programul Interreg Ungaria-Slovacia-România-Ucraina | |
| Programul URBACT | |
| Programul INTERACT | |
| Programul Transnațional Dunărea | |
| Programul de cooperare ESPON | |

Relevanța proiectelor de programe operaționale principale și a altor programe operaționale care se încadrează în obiectivul de cooperare teritorială rezidă în necesitatea ca intervențiile din cadrul viitorului program Interreg dintre România și Ungaria să fie **complementare și sinergice**, stimulând astfel un **efect de pârgie reciprocă asupra investițiilor, evitând în același timp suprapunerile**. În acest sens, prioritățile propuse pentru viitorul program Interreg dintre România și Ungaria vor consolida strategia adoptată de fiecare stat membru pentru a pune în aplicare prioritățile naționale și regionale, acordând o atenție specială nevoilor și oportunităților care pot fi mai bine abordate prin cooperare transfrontalieră, adăugând valoare altor intervenții FEDR și FSE+ finanțate în cadrul programelor operaționale ale statelor membre și vor contribui la transpunerea în continuare a programelor de cooperare transnațională și, în special, a programelor legate de SUERD și ESPON în intervenții specifice adaptate la specificul zonei de frontieră România - Ungaria.

1.3. Justificarea selecției obiectivelor de politică și a obiectivelor specifice Interreg, a priorităților corespunzătoare, a obiectivelor specifice și a formelor de sprijin, abordând, dacă este cazul, legăturile lipsă în infrastructura transfrontalieră

Principiile directe care conduc la strategia și logica de intervenție propuse pot fi definite astfel:

- maximizarea **concentrării resurselor asupra intervențiilor în care cooperarea transfrontalieră aduce valoare adăugată, iar programul Interreg reprezintă principala opțiune de finanțare;**
- promovarea unui **impact transfrontalier cât mai mare posibil asupra disparităților teritoriale și a comunităților**, concentrându-se asupra obiectivelor de politică cu impact posibil mai mare și mai direct asupra bunăstării populației (de exemplu, sănătatea, protecția mediului și infrastructura ecologică), a siguranței (de exemplu, protecția împotriva dezastrelor naturale și strategiile de adaptare la schimbările climatice) și a egalității de șanse (de exemplu, accesul egal la serviciile de sănătate, soluții adaptate pentru pacienți, implicarea tinerilor, a populației rurale și a comunităților marginalizate în activități culturale și în valorificarea resurselor pentru dezvoltarea socio-economică a zonei);
- **crearea de legături între teritorii și comunități pe baza unor active teritoriale și imateriale comune**, care pot crea oportunități socio-economice comune pentru redresarea economică (de exemplu, energiile regenerabile și oportunitatea de a crea "comunități ecologice/energie

regenerabilă", precum și cultura și turismul, ca domenii de interes comun capabile să mobilizeze fonduri și parteneriate în cadrul unei viziuni comune de marketing teritorial);

- **promovarea intervențiilor interumane ca bază pentru o cooperare mai structurată**, cu o valoare demonstrativă pentru construirea unor comunități durabile și favorabile incluziunii și a unui mediu de afaceri deschis, care poate sprijini conceperea de soluții personalizate pentru viitoarele inițiative de dezvoltare locală conduse de comunități și strategii socio-economice integrate la nivel transfrontalier, transformând astfel acțiunile interumane în "laboratoare" pentru animarea comunităților locale;
- **consolidarea bazei de cunoștințe, a capacităților, a sistemelor comune și a procedurilor de lucru comune**, ca o condiție prealabilă pentru durabilitatea proiectelor și pentru obținerea unor rezultate eficiente (de exemplu, măsuri soft pentru toate OP selectate și măsuri specifice în cadrul ISO1 pe alte teme care nu au legătură cu OP selectate). Utilizarea ISO 1 ca resursă pentru sistematizarea lecțiilor învățate la sfârșitul implementării programului, trăgând învățăminte privind cooperarea în diferite domenii, în ceea ce privește: dezvoltarea de strategii comune, sisteme transfrontaliere eficiente și cadre de cooperare instituțională în toate OP selectate; rezolvarea barierelor juridice și administrative; crearea unor comunități locale și de afaceri mai coezive prin intermediul schimburilor interumane.

Sinteza principalelor provocări în materie de dezvoltare și a răspunsului politic al programului este prezentată mai jos:

| Obiectivul politicii | Obiectiv specific sau prioritate specifică* | Justificare (rezumat) |
|----------------------|---|---|
| OP 2 | OSR 2.4 Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței, ținând seama de abordările ecosistemice | <p>Regiunea transfrontalieră este caracterizată de o rețea hidrografică bogată, care traversează granița aproape în întregime, producând zone riverane contigue care au un potențial ridicat de valorificare comună. Din cauza topografiei și a densității râurilor, zona este, de asemenea, una dintre cele mai predispușe regiuni din Europa la inundații: O recurență mare a inundațiilor este înregistrată în Hajdú-Bihar, Timiș, Arad, Bihor, în timp ce recurența foarte mare a inundațiilor reprezintă un risc semnificativ pentru cele două județe cele mai nordice, Szabolcs-Szatmár-Bereg și Satu Mare. Bihorul și Satu Mare au fost, din punct de vedere istoric, cele mai afectate de inundațiile de clasa 1. Susceptibilitatea la alunecări de teren este relativ limitată, în toate zonele transfrontaliere (cu excepția Bihorului, în regiunea Munților Apuseni), cu unele zone predispușe la alunecări de teren concentrate de-a lungul râurilor.</p> <p>Gestionarea transfrontalieră a dezastrelor și a riscurilor în zonă este incipientă: deși există unele inițiative în curs de desfășurare în acest domeniu, există încă un spațiu semnificativ de îmbunătățire a capacității de coordonare, de prevenire a riscurilor și de răspuns comun, ceea ce justifică necesitatea unor investiții comune și a unor viitoare acțiuni de cooperare, pe baza Convenției privind gestionarea apei semnate la nivel de țară și a experienței anterioare acumulate de administrațiile publice implicate în inițiative relevante, inclusiv la nivel macroregional (SUERD).</p> <p>Majoritatea părților interesate consideră că o cooperare și o capacitate sporite de prevenire a riscurilor și de răspuns comun la fenomenele meteorologice extreme, care generează în principal inundații, distrugerea peisajului rural și urban, precum și la alte fenomene legate de schimbările climatice, cum ar fi seceta și incendiile, reprezintă o prioritate. Lipsa intervenției sau intervenția necorespunzătoare (necoordonată) poate genera costuri sociale, economice și de mediu ridicate.</p> |
| | OSR 2.2 Promovarea energiei regenerabile | Protecția mediului și a ecosistemelor, adaptarea la schimbările climatice, tranziția energetică și economia cu emisii reduse de |

| Obiectivul politicii | Obiectiv specific sau prioritate specifică* | Justificare (rezumat) |
|----------------------|--|---|
| | | <p>dioxid de carbon reprezintă aspecte vitale în centrul politicii europene pentru orizontul de timp 2030. Atât România, cât și Ungaria s-au angajat să atingă obiective ambițioase prin intermediul planurilor lor naționale privind energia și clima pentru 2030, pentru a reduce emisiile de gaze cu efect de seră, pentru a atinge cote de energie regenerabilă de 30,7 % (România) și de cel puțin 21 % (Ungaria) și pentru a contribui la obiectivul european general de a atinge o îmbunătățire de cel puțin 32,5 % a eficienței energetice până în 2030.</p> <p>Potențialul ridicat și foarte ridicat de încălzire geotermală (foarte ridicat - 171-1932 ktep - în Csongrád-Csanád, Hajd -Bihar, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Timiș și Bihor), este o dotare distinctă a zonei programului. În timp ce energia eoliană, hidroenergia mare și, într-o anumită măsură, energia din biomasă sunt reduse, există încă un potențial ridicat de energie fotovoltaică, aproximativ două treimi din teritoriu fiind potrivite pentru instalarea producției fotovoltaice (Csongrád-Csanád, Békés, Timiș, parțial Arad, Bihor și Hajd -Bihar - 3,30-3,51 kWh/kWp/zi). Cu toate acestea, deși potențialul de energie regenerabilă este substanțial, acest potențial nu este pe deplin exploatat și nici cartografiat la nivel de microzonă.</p> <p>Având în vedere sprijinul politic ridicat, atât la nivel european, cât și la nivelul macroregiunii dunărene, central și local, pentru tranziția către o economie cu emisii reduse de carbon, o mai bună înțelegere și exploatare a resurselor existente pentru energiile regenerabile, alternative, este considerată o prioritate pentru zona transfrontalieră, care poate avea un efect de pârghie important și un efect indirect, și poate genera sinergii puternice cu alte componente ale dezvoltării, cum ar fi sectorul de afaceri, cercetarea și inovarea (care urmează să fie finanțate din alte fonduri naționale și europene). În acest sens, investițiile în energiile regenerabile în cadrul viitorului program Interreg pot contribui la crearea unui mediu favorabil, care să permită dezvoltarea ulterioară a energiei regenerabile în zonă, la crearea de comunități ecologice sau de locuri de muncă și, cu siguranță, la îmbunătățirea mediului local.</p> |
| | <p>OSR 2.7 Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare</p> | <p>Aria Programului este caracterizată de o geomorfologie de câmpie, favorabilă dezvoltării așezărilor și agriculturii, cu o diversitate mai mare de forme de relief în județele din România (Carpații Orientali și Banat și Munții Apuseni). Diversitatea peisagistică este în general moderată, dar coerentă de-a lungul graniței, ceea ce nu reprezintă un impediment natural pentru integrarea peisajului și a siturilor protejate. Astfel, PA este caracterizată de o "frontieră verde", generând un potențial ridicat de valorificare a resurselor naturale. Potențialul biodiversității solului în zonă este moderat, cu un potențial mai scăzut în sud (Csongrád-Csanád, Timiș) și Hajd -Bihar, și mai ridicat în părțile estice ale județelor din România (Munții Apuseni), însă cu un potențial semnificativ de a sprijini dezvoltarea ulterioară a biodiversității în zona de frontieră de la sud de Nyiregyháza, și cu un potențial excepțional în regiunile deja protejate prin clasificarea Natura 2000 (Hortobágy în Ungaria, Dealurile Lipovei, Munții Zarandului în România). Cu toate acestea, gestionarea actuală a siturilor protejate este foarte puțin coordonată și nu reflectă natura transfrontalieră reală a peisajelor naturale, iar ambele părți ale frontierei sunt afectate de tendințele de despădurire,</p> |

| Obiectivul politicii | Obiectiv specific sau prioritate specifică* | Justificare (rezumat) |
|----------------------|---|---|
| | | <p>ceea ce poate deteriora și mai mult expunerea teritoriului la riscurile naturale și la impactul schimbărilor climatice.</p> <p>Se așteaptă ca un nivel sporit de cooperare în gestionarea durabilă a resurselor naturale, în conformitate cu planul de acțiune al SUERD pentru protecția biodiversității și a peisajului, să contribuie direct la o protecție mai eficientă a acestor zone și la o capacitate sporită de stocare a carbonului, cu o posibilă contribuție directă la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. Neintervenția sau intervenția necorespunzătoare (necoordonată) poate genera costuri sociale, economice și de mediu ridicate, generând deteriorarea în continuare a patrimoniului natural prețios și, în același timp, poate compromite siguranța populației locale (în special în ceea ce privește efectele negative ale schimbărilor climatice) în zona transfrontalieră.</p> |
| OP 4 | <p>OSR 4.5 Asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie sau în comunitate</p> <p>OS 4.6 consolidarea rolului culturii și al turismului durabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială 11</p> | <p>Zona programului se caracterizează prin tendințe în general pozitive în ceea ce privește dezvoltarea capitalului uman, prin creșterea speranței de viață, prin scăderea ratelor de excluziune socială și a șomajului. Cu toate acestea, PA rămâne în continuare în urma nivelului european în ceea ce privește performanța pentru mai mulți dintre acești indicatori, inclusiv speranța de viață la naștere. În special, acest indicator sugerează că calitatea vieții și starea de sănătate a populației trebuie să fie îmbunătățite în continuare.</p> <p>Distribuția inegală a serviciilor publice este o barieră semnificativă care împiedică dezvoltarea echilibrată și coeziunea internă. În ceea ce privește infrastructura de sănătate, dotarea de bază din PA pare încă inadecvată în comparație cu nevoile, după cum sugerează numărul mediu de paturi la 100 000 (sub mediile naționale), precum și disparitățile legate de concentrarea teritorială a ambulatoriilor (cu partea română a frontierei în urmă) și numărul de medici / 1000 de locuitori (în general mai mic în județele din nordul PA).</p> <p>Creșterea rezilienței sectorului sănătății este considerată o prioritate la toate nivelurile de guvernare, de la UE la guvernele naționale și autorități locale. Reziliența nu înseamnă doar infrastructură și dotări (deși cu siguranță le include și pe acestea), ci cuprinde și calitatea serviciilor, flexibilitatea acestora, adaptabilitatea la grupurile-țintă/provocări specifice și capacitatea de răspuns la situații de urgență, așa cum a demonstrat în mod dramatic pandemia Covid-19. Se așteaptă ca un nivel sporit de cooperare în sectorul sănătății să îmbunătățească competențele personalului medical și calitatea generală a sistemului de sănătate, inclusiv capacitatea acestuia de a ajunge la grupurile țintă care au cele mai mari nevoi. Acest lucru se va realiza pornind de la schimbul de experiență și de bune practici, de la capitalizarea resurselor existente, a rețelelor și a cooperării anterioare în acest domeniu, pentru a ajunge la un răspuns coordonat, dacă este necesar, pe baza unor proceduri și standarde de lucru comune.</p> <p>PA este înzestrată cu un bogat patrimoniu natural și cultural, precum și cu o rețea densă de actori locali care cooperează deja pentru organizarea de evenimente culturale internaționale și pentru dezvoltarea unor nișe turistice (de exemplu, turism religios și rural/ecoturism), oferind astfel baza pentru valorificarea transfrontalieră în cadrul rutelor turistice.</p> |

11 Pe baza formulării actuale a acestui obiectiv specific inclus în PO 4, în cadrul Regulamentului EDRF revizuit (decembrie 2020).

| Obiectivul politicii | Obiectiv specific sau prioritate specifică* | Justificare (rezumat) |
|----------------------|---|---|
| | | <p>Creșterea sectorului turistic este demonstrată de creșterea în timp a capacităților de cazare în județele PA (13,45% creștere în 10 ani). Cu toate acestea, gradul de ocupare este scăzut și foarte scăzut, cu o medie de 35-38% în cele mai bune performanțe (Hajdú-Bihar, Bihor) și în Satu Mare și coboară până la 18% în Csongrád și 19,08% în Szabolcs-Szatmár-Bereg. Din 2010, înnoptările turistice au crescut în general, cu excepția Satu Mare (-19%, 2010-2018), cu o creștere semnificativă de 135% în Csongrád-Csanád și creșteri remarcabile în Békés (83%), Timiș (77%) și Bihor (72%). Cu toate acestea, înnoptările au scăzut, în medie de la 2,78 nopți pe sejur la 2,41 (2010-2018). Disparitățile în ceea ce privește înnoptările au fost mai mari în România, cu o creștere reală în Timiș (+4%), și o scădere de 44% în Bihor.</p> <p>Astfel, zona transfrontalieră nu este încă capabilă să atragă și să rețină fluxuri mari de turiști, dar multe strategii locale și județene pun un accent deosebit pe resursele și potențialul turistic al teritoriilor lor, în strânsă legătură cu sectoare economice tradiționale, cum ar fi agricultura și producția alimentară locală, ceea ce face din turism un sector relevant pentru diversificarea economiilor locale, în special în zonele rurale și marginalizate. Cu toate acestea, cooperarea transfrontalieră este necesară și ar oferi o valoare adăugată ridicată, pentru a exploata pe deplin potențialul local, printr-o abordare strategică de gestionare a destinației, care să poată consolida fluxurile turistice existente, în beneficiul unei zone mai mari de intervenție posibilă în regiunea transfrontalieră.</p> |
| OSI 1 | <p>(ii) Consolidarea eficacității administrației publice prin promovarea cooperării juridice și administrative și a cooperării între cetățeni, actori ai societății civile și instituții, în special în vederea soluționării obstacolelor juridice și de altă natură în regiunile de frontieră (ii)</p> <p>Consolidarea capacității instituționale a autorităților publice, în special a celor mandatate să gestioneze un anumit teritoriu, și a părților interesate (i)</p> <p>Consolidarea încrederii reciproce, în special prin</p> | <p>În ceea ce privește guvernarea, zona transfrontalieră prezintă puncte comune în ceea ce privește modul în care este organizată structura administrativă pe mai multe niveluri a celor două state, în care nivelurile NUTS 3 și LAU 2 sunt cele mai relevante în ceea ce privește competențele. În plus, există o similitudine în ceea ce privește punerea în aplicare a coordonării verticale a guvernării. Analiza guvernării și a politicilor a arătat că, deși există numeroase exemple de cooperare (culturală, economică etc.) între administrațiile publice și cu actorii privați și neguvernamentali, centrele de decizie politică și competențele de furnizare a serviciilor rămân ancorate în unitățile administrative tradiționale de ambele părți ale frontierei.</p> <p>În plus, analiza actualii programări, consultările și interviurile arată că este încă nevoie de îmbunătățirea capacităților potențialilor beneficiari (în special a administrațiilor publice locale mai mici, fără a se limita la acestea) de a elabora proiecte orientate spre rezultate, de a consolida parteneriatele transfrontaliere, precum și, în general, de a gândi strategic cu privire la obiectivele comune, pe baza unor oportunități și provocări comune bine definite.</p> <p>Prin urmare, regiunea prezintă necesitatea de a sprijini o mai bună înțelegere a proceselor și fenomenelor la nivel transfrontalier, în mai multe domenii (în special schimbările climatice și consumul de energie, fluxurile de pe piața forței de muncă, transporturile și conectivitatea și altele), în special în vederea atenuării efectelor la frontieră și a depășirii barierelor din calea cooperării, pornind de la strategii comune bazate pe dovezi și parteneriate mai eficiente și mai durabile.</p> <p>În cele din urmă, există o tendință de creștere a disparităților teritoriale între zonele rurale și cele urbane și între centrele urbane</p> |

| Obiectivul politicii | Obiectiv specific sau prioritate specifică* | Justificare (rezumat) |
|----------------------|--|--|
| | încurajarea acțiunilor interpersonale (iii) | <p>mari și cele mici, care se reflectă în capacitatea încă limitată a zonelor rurale și a orașelor mici de a furniza infrastructuri și servicii de calitate pentru locuitori. În plus, există o diversitate semnificativă de provocări sociale în regiune, care stau la baza zonelor defavorizate, în timp ce disparități similare și indicatori care rămân în urmă în întreaga zonă a PA sunt observate și la nivelul dezvoltării economice.</p> <p>În acest context socio-economic complex și diferențiat, acțiunile interpersonale reprezintă o oportunitate de a construi încrederea, prin învățare reciprocă, schimb și sprijin reciproc pentru realizarea unei varietăți de acțiuni socio-economice (cum ar fi sportul și competițiile, artele spectacolului, evenimentele culturale, activitățile educaționale non-curriculare, schimbul de experiență în rândul sectorului de afaceri, facilitate de partenerii sociali) cu un potențial ridicat de a crea punți de legătură între comunități, cu acces redus la principalele servicii publice, în special în așezările dispersate, precum și de a anima comunitatea de afaceri.</p> <p>Având în vedere nevoile identificate mai sus, următorul program Interreg ar trebui, de asemenea, să îmbunătățească înțelegerea și baza de cunoștințe privind barierele în calea cooperării, precum și modelele transfrontaliere relevante, fluxurile, calitatea serviciilor publice, caracteristicile grupurilor țintă specifice. Acest lucru va permite o mai bună abordare a barierelor existente, construind în același timp strategii comune bazate pe dovezi, în conformitate cu Agenda teritorială 2030 a UE. În acest sens, formarea profesională, evenimentele comune, schimburile inter pares (de tip peer-to-peer) sunt măsuri transversale necesare pentru a construi capacități și relații instituționale capabile să gestioneze viitoarele intervenții cu un caracter mai transfrontalier și cu un impact potențial sporit atât asupra dezvoltării teritoriale, cât și asupra dimensiunii de cooperare.</p> |

2. Priorități [300]

Referință: articolul 17 alineatul (3) literele (d) și (e)

2.1. Titlul priorității (se repetă pentru fiecare prioritate)

Prioritatea 1. Cooperare pentru o zonă transfrontalieră verde și mai rezilientă între România și Ungaria

Referință: articolul 17 alineatul (3) litera (d)

2.1.1. Obiectiv specific

(se repetă pentru fiecare obiectiv specific selectat, pentru alte priorități decât asistența tehnică)

Trimitere: articolul 17 alineatul (3) litera (e)

OP2 - (iv) Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor de dezastre și a rezilienței la dezastre, ținând seamă de abordările ecosistemice

2.1.1.1. Tipuri de acțiuni conexe și contribuția preconizată a acestora la aceste obiective specifice și la strategiile macroregionale și strategiile privind bazinele maritime, după caz

Referință: articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (i), articolul 17 alineatul (9) litera (c) punctul (ii)

Raționamentul și nevoile și oportunitățile de intervenție comună:

.....

Exemple de acțiuni sprijinite (listă neexhaustivă):

ACȚIUNEA 1

1. Actualizarea Planului de gestionare a riscului de inundații la Dunăre (DFRMP)
2. Punerea în aplicare a măsurilor structurale și nestructurale legate de gestionarea riscurilor de inundații, sprijinirea îmbunătățirii prognozelor și a previziunilor (acțiuni pilot / strategii comune)
3. Creșterea gradului de pregătire și de rezistență a comunităților în fața inundațiilor (cursuri de formare, evenimente de sensibilizare), inclusiv implicarea tinerilor și integrarea dimensiunii de gen în acțiunile de protecție civilă
4. Promovarea gestionării durabile a zonelor inundabile, inclusiv a infrastructurii verzi
5. Promovarea planificării managementului la nivel de bazin pentru probleme specifice (de exemplu, gheața pe râuri)
6. Acțiuni pilot / demonstrative

ACȚIUNEA 2

1. Formarea, dezvoltarea capacităților și a procedurilor pentru o mai bună pregătire a gestionării dezastrelor, inclusiv implicarea tinerilor și a femeilor în acțiunile de protecție civilă
2. Identificarea de soluții inovatoare pentru a sprijini gestionarea dezastrelor (instrumente IT, VR, aplicații mobile etc.) (acțiuni pilot)
3. Consolidarea rezilienței autorităților naționale/regionale (acest tip de intervenție prevede elaborarea unei abordări armonizate și standardizate la nivel transfrontalier și apoi aplicarea acesteia la nivel național și regional) (acțiuni pilot/strategii comune)
4. Sprijinirea planificării operative a gestionării inundațiilor în bazinele hidrografice transfrontaliere și armonizarea resurselor disponibile (acțiuni pilot / strategii comune)

ACȚIUNEA 3

1. Furnizarea de sprijin pentru evaluarea riscurilor (de exemplu, prin identificarea pericolelor, evaluarea consecințelor și a probabilităților, caracterizarea riscurilor și a incertitudinilor) la nivel regional, național sau macroregional, precum și pentru formarea și schimbul de experiență în acest domeniu
2. Sprijinirea monitorizării și studiului diferitelor riscuri de mediu

3. Armonizarea strategiilor și a planurilor de acțiune privind adaptarea la schimbările climatice (CCA) pentru a îmbunătăți colaborarea internațională și a coordona activitățile în regiunea Dunării
4. Explorarea efectelor directe ale schimbărilor climatice și punerea în aplicare a măsurilor de atenuare și de adaptare în planurile de gestionare a riscurilor de mediu (strategii comune)
5. Îmbunătățirea cooperării în ceea ce privește utilizarea datelor și proiecțiilor privind schimbările climatice din cadrul Serviciului Copernicus privind schimbările climatice (C3S) și al Depozitului de date climatice (CDS), inclusiv formarea și schimbul de experiență în aceste domenii
6. Cercetare în domeniul adaptării la schimbările climatice, inclusiv promovarea parteneriatelor între cercetarea academică și ONG-urile de tineret care activează în domeniul mediului
7. Sprijinirea măsurilor de retenție naturală a apelor (mici)
8. Acțiuni pilot / demonstrative.

Programul va avea în vedere două tipuri de intervenții, și anume:

- intervenții de investiții (corelate cu acțiunile pilot) și
- Intervenții de tip soft.

Intervențiile de tip soft vor fi integrate, în vederea îmbunătățirii cadrului logic al proiectelor, a impactului potențial și a sustenabilității acestora, prin acorduri consolidate de cooperare instituțională și strategii comune, asumate de nivelul de guvernare adecvat.

Schimbare așteptată:

Creșterea capacității și a eficienței serviciilor de urgență și de prevenire a riscurilor (legate sau nu de climă) datorită cooperării.

Beneficiari potențiali:

- Autotitățile / administrațiile locale și județene și instituțiile acestora
- Ministerele naționale și instituțiile specializate ale acestora, birourile regionale
- Administrațiile parcurilor naționale/naturale
- Instituții de protecție a mediului
- Instituții de învățământ (de orice nivel de educație), instituții de cercetare
- Organizație neguvernamentală (inclusiv asociații de tineret și de femei)
- Asociații micro regionale
- Agențiile de dezvoltare regională și județeană
- Organizațiile de gestionare a euroregiunilor
- Parteneri sociali
 - GECT
- Organizații de gestionare a dezastrelor și de intervenție în situații de urgență
- Servicii de pompieri
- Servicii de ambulanță
- Poliția
- Agențiile de protecție a mediului (subordonate, coordonate sau sub autoritatea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, în România)
- Oficiile guvernamentale situate în județele din Ungaria
- Autoritățile de gestionare a apelor

2.1.1.2. Indicatori

Trimitere: articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (ii), articolul 17 alineatul (9) litera (c) punctul (iii)

Tabelul 2: Indicatori de rezultat

| Prioritate | Obiectiv specific | ID [5] | Indicator | Unitate de măsură [255] | Etapă de referință (2024) [200] | Obiectivul final (2029) [200] |
|------------|-------------------|--------|--|---------------------------|---------------------------------|-------------------------------|
| 1 | SO 2.1 | RCO 83 | Strategii și planuri de acțiune elaborate în comun | Strategie/plan de acțiune | | |

| | | | | | | |
|---|--------|---------|--|---------------|--|--|
| 1 | SO 2.1 | RCO 84 | Activități-pilot elaborate în comun și puse în aplicare în cadrul proiectelor | Acțiuni pilot | | |
| 1 | SO 2.1 | RCO 87 | Organizații care cooperează dincolo de granițe | Organizație | | |
| 1 | SO 2.1 | RCO 24 | Investiții în sisteme noi sau optimizate de monitorizare, de pregătire, de alertă și de reacție în caz de dezastre naturale | Euro | | |
| 1 | SO 2.1 | RCO 122 | Investiții în sisteme noi sau optimizate de monitorizare, pregătire, alertă și de reacție în caz de dezastre, vizând riscurile naturale care nu sunt legate de climă și riscurile legate de activitățile umane | Euro | | |

Tabelul 3: Indicatori de rezultat

| Prioritate | Obiectiv specific | ID | Indicator | Unitate de măsură | Nivelul de referință | Anul de referință | Obiectivul final (2029) | Sursa de date | Comentarii |
|------------|-------------------|--------|--|----------------------------------|----------------------|-------------------|-------------------------|--|------------|
| 1 | SO 2.1 | RCR 79 | Strategii și planuri de acțiune comune adoptate de organizații | Strategie comună/plan de acțiune | 0 | 2021 | | Sistemul de monitorizare a programului | |
| 1 | SO 2.1 | RCR 84 | Organizații care cooperează dincolo de graniță după finalizarea unui proiect | Organizație | 0 | 2021 | | Sistemul de monitorizare a programului | |
| 1 | SO 2.1 | RCR 35 | Populația care beneficiază de măsuri de protecție împotriva inundațiilor | Număr | 0 | 2021 | | Sistemul de monitorizare a programului | |
| 1 | SO 2.1 | RCR 36 | Populația care beneficiază de măsurile de protecție împotriva incendiilor de vegetație | Număr | 0 | 2021 | | Sistemul de monitorizare a programului | |

| | | | | | | | | | |
|---|--------|--------|---|-------|---|------|--|--|--|
| 1 | SO 2.1 | RCR 37 | Populația care beneficiază de măsuri de protecție împotriva dezastrelor naturale legate de climă (altele decât inundațiile sau incendiile) | Număr | 0 | 2021 | | Sistemul de monitorizare a programului | |
| 1 | SO 2.1 | RCR 96 | Populația care beneficiază de măsuri de protecție împotriva riscurilor naturale care nu sunt legate de climă și a riscurilor legate de activitățile umane | Număr | 0 | 2021 | | Sistemul de monitorizare a programului | |

2.1.1.3. Principalele grupuri țintă

Referință: articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (iii), articolul 17 alineatul (9) litera (c) punctul (iv)

.....

2.1.1.4. Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a ITI, CLLD sau a altor instrumente teritoriale

Referință: Articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (iv)

N/A

2.1.1.5. Utilizarea planificată a instrumentelor financiare

Referință: articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (v)

N/A

2.1.1.6. Defalcarea orientativă a resurselor programului UE pe tipuri de intervenții

Referință: articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (vi), articolul 17 alineatul (9) litera (c) punctul (v)

Tabelul 4: Dimensiunea 1 - domeniul de intervenție

| Nr. prioritate | Fond | Obiectiv specific | Cod | Suma (EUR) |
|----------------|------|-------------------|-----|------------|
| 1 | FEDR | SO 2.1 | 173 | |

173 Consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate de a pune în aplicare proiecte și inițiative de cooperare teritorială într-un context transfrontalier, transnațional, maritim și interregional

Tabelul 5: Dimensiunea 2 - forma de finanțare

| Nr. prioritate | Fond | Obiectiv specific | Cod | Suma (EUR) |
|----------------|------|-------------------|-----|------------|
| 1 | FEDR | SO 2.1 | 01 | |

01 subvenții

Tabelul 6: Dimensiunea 3 - mecanismul teritorial de punere în practică și abordare teritorială

| Nr. prioritate | Fond | Obiectiv specific | Cod | Suma (EUR) |
|----------------|------|-------------------|-----|------------|
| 1 | FEDR | SO 2.1 | 33 | |

33 Fără direcționare teritorială

2.1.2. Obiectiv specific

(se repetă pentru fiecare obiectiv specific selectat, pentru alte priorități decât asistența tehnică)

Trimitere: articolul 17 alineatul (3) litera (e)

OP2 - (ii) Promovarea energiei din surse regenerabile în conformitate cu Directiva (UE) 2018/2001, inclusiv criteriile de durabilitate prevăzute în aceasta

2.1.2.1. Tipuri de acțiuni conexe și contribuția preconizată, a acestora la aceste obiective specifice și la strategiile macroregionale și strategiile de bază maritime, după caz

Referință: articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (i), articolul 17 alineatul (9) litera (c) punctul (ii)

Raționamentul și nevoile și oportunitățile de intervenție comună:

.....

Exemple de acțiuni sprijinite (listă neexhaustivă):

1. Formare (fizică și e-learning), schimb de bune practici, dezvoltarea capacităților pentru o mai bună înțelegere a avantajelor utilizării RES, adaptate la nevoile diferitelor grupuri de părți interesate (politic-legislativ, tehnic, public, tineri și femei etc.)
2. Încurajarea generării de proiecte transfrontaliere legate de răspândirea utilizării durabile a RES
3. Formare (fizică și e-learning), schimb de bune practici, dezvoltarea capacităților pentru adoptarea soluțiilor de energie regenerabilă adaptate la nevoile diferitelor grupuri de părți interesate (politic-legislativ, tehnic, public, tineri și femei etc.)
4. Proiecte de energii regenerabile pe potențialul ridicat geotermic / fotovoltaic / eolian / biomasă al PA (acțiuni pilot)
5. Cartografierea energiilor regenerabile, evaluarea barierelor și elaborarea de strategii comune pentru acțiuni coordonate pe piața energiei.

Măsurile ușoare vor fi integrate, în vederea îmbunătățirii cadrului logic al proiectelor, a impactului potențial și a sustenabilității acestora, prin acorduri consolidate de cooperare instituțională și strategii comune, asumate de nivelul de guvernare adecvat.

Acțiunile nu vor finanța activități care intră sub incidența normelor privind ajutoarele de stat.

Schimbare așteptată:

Creșterea cooperării în domeniul energiilor regenerabile, contribuind la crearea unor comunități ecologice și de energie regenerabilă în PA, inclusiv prin experimentarea unor acțiuni pilot și inițiative comune pentru a extinde și a promova în continuare RES în PA (generarea de proiecte RES).

Beneficiari potențiali:

- Administrațiile / administrațiile locale și județene și instituțiile acestora
- Ministerele naționale și instituțiile specializate ale acestora, birourile/agențiile regionale
- Administrațiile parcurilor naționale/naturale
- Instituții de protecție a mediului
- Instituții de învățământ (de orice nivel de educație), instituții de cercetare
- Organizații neguvernamentale
- Asociații microregionale
- Agențiile de dezvoltare regională și județeană
- Organizațiile de gestionare a euroregiunilor
- Camere de comerț și parteneri sociali
- EGTC
- Organizații naționale responsabile pentru sectorul energetic

2.1.2.2. Indicatori

Trimitere: articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (ii), articolul 17 alineatul (9) litera (c) punctul (iii)

Tabelul 2: Indicatori de rezultat

| Prioritate | Obiectiv specific | ID [5] | Indicator | Unitate de măsură [255] | Etapa de referință (2024) [200] | Obiectivul final (2029) [200] |
|------------|-------------------|--------|--|---------------------------|---------------------------------|-------------------------------|
| 1 | SO 2.2 | RCO 83 | Strategii și planuri de acțiune elaborate în comun | Strategie/plan de acțiune | | |
| 1 | SO 2.2 | RCO 84 | Acțiuni pilot elaborate în comun și puse în aplicare în cadrul proiectelor | Acțiuni pilot | | |
| 1 | SO 2.2 | RCO 87 | Organizații care cooperează la nivel transfrontalier | Organizație | | |

Tabelul 3: Indicatori de rezultat

| Prioritate | Obiectiv specific | ID | Indicator | Unitate de măsură | Nivelul de referință | Anul de referință | Obiectivul final (2029) | Sursa de date | Comentarii |
|------------|-------------------|--------|--|----------------------------------|----------------------|-------------------|-------------------------|--|------------|
| 1 | SO 2.1 | RCR 79 | Strategii și planuri de acțiune comune adoptate de organizații | Strategie comună/plan de acțiune | 0 | 2021 | | Sistemul de monitorizare a programului | |

| | | | | | | | | | |
|---|--------|--------|---|-------------|---|------|--|--|--|
| 1 | SO 2.1 | RCR 84 | Organizații care cooperează la nivel transfrontalier după finalizarea proiectului | Organizații | 0 | 2021 | | Sistemul de monitorizare a programului | |
|---|--------|--------|---|-------------|---|------|--|--|--|

2.1.2.3. Principalele grupuri țintă

Referință: articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (iii), articolul 17 alineatul (9) litera (c) punctul (iv)

.....

2.1.2.4. Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a ITI, CLLD sau a altor instrumente teritoriale

Referință: Articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (iv)

N/A

2.1.2.5. Utilizarea planificată a instrumentelor financiare

Referință: articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (v)

N/A

2.1.2.6. Defalcarea orientativă a resurselor programului UE pe tipuri de intervenții

Referință: articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (vi), articolul 17 alineatul (9) litera (c) punctul (v)

Tabelul 4: Dimensiunea 1 - domeniul de intervenție

| Nr. prioritate | Fond | Obiectiv specific | Cod | Suma (EUR) |
|----------------|------|-------------------|-----|------------|
| 1 | FEDR | SO 2.2 | 173 | |

Tabelul 5: Dimensiunea 2 - forma de finanțare

| Nr. prioritate | Fond | Obiectiv specific | Cod | Suma (EUR) |
|----------------|------|-------------------|-----|------------|
| 1 | FEDR | SO 2.2 | 01 | |

Tabelul 6: Dimensiunea 3 - mecanismul teritorial de punere în practică și abordare teritorială

| Nr. prioritate | Fond | Obiectiv specific | Cod | Suma (EUR) |
|----------------|------|-------------------|-----|------------|
| 1 | FEDR | SO 2.2 | 33 | |

2.1.3. Obiectiv specific

(se repetă pentru fiecare obiectiv specific selectat, pentru alte priorități decât asistența tehnică)
Trimitere: articolul 17 alineatul (3) litera (e)

OP2-(vii) Consolidarea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, și reducerea tuturor formelor de poluare

2.1.3.1. Tipuri de acțiuni conexe și contribuția preconizată, a acestora la aceste obiective specifice și la strategiile macroregionale și strategiile de bază maritime, după caz

Referință: articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (i), articolul 17 alineatul (9) litera (c) punctul (ii)

Raționamentul și nevoile și oportunitățile de intervenție comună:

.....

Exemple de acțiuni sprijinite (listă neexhaustivă):

1. Elaborarea Master-planului zonelor de frontieră Natura2000 sau a zonelor sensibile pentru a se concentra pe identificarea punctelor fierbinți ale biodiversității, pe stabilirea comună a obiectivelor de conservare, pe identificarea siturilor prioritare pentru restaurare și pe măsurile de integrare a biodiversității
2. Proiecte de sprijinire a utilizării durabile a ariilor protejate pentru a crește sprijinul și sentimentul de proprietate al populației locale, cum ar fi evenimente (atelier, conferință); rapoarte privind cele mai bune practici (studii de caz); ateliere de lucru/excursii de studiu
3. Elaborarea și/sau punerea în aplicare a planurilor de acțiune pentru conservare și/sau a planurilor de gestionare pentru speciile umbrelă periclitate din ariile protejate Natura2000
3. Elaborarea și/sau punerea în aplicare a planurilor de acțiune pentru conservare și/sau a planurilor de gestionare axate pe anumite aspecte de conservare a speciilor
4. Elaborarea și aplicarea celor mai adecvate metode de prevenire și control al IAS și de gestionare a căilor prioritare ale acestora în zonele de frontieră (acțiuni pilot)
5. Măsuri de refacere a ecosistemelor invadate (acțiuni pilot)
6. Cursuri de formare, consolidarea capacităților și creșterea gradului de conștientizare privind conservarea biodiversității
7. Conservarea și refacerea biodiversității și crearea și îmbunătățirea infrastructurii verzi (acțiuni pilot)
8. Construirea unor facilități verzi și de agrement exemplare și permanente (acțiuni pilot)
9. Promovarea serviciilor ecosistemice pentru a evalua progresul activităților de promovare și conservare a biodiversității (acțiuni pilot)
10. Consolidarea capacităților, formarea și sensibilizarea în legătură cu infrastructura albastră și verde
11. Dezvoltarea utilizării evaluărilor strategice de mediu în procesul decizional, cu integrarea infrastructurilor verzi și albastre în documentele de planificare
12. Stabilirea cooperării între abordările MRS în stabilirea conectivității ecologice și a infrastructurii verzi. Măsurile vor fi integrate, în vederea îmbunătățirii cadrului logic al proiectelor, a impactului potențial și a sustenabilității acestora, prin acorduri consolidate de cooperare instituțională și strategii comune, asumate de nivelul de guvernare adecvat.

Schimbare așteptată:

Îmbunătățirea coordonării și a protecției patrimoniului natural de pe o parte și de cealaltă a frontierei.

Beneficiari potențiali:

- Administrațiile / administrațiile locale și județene și instituțiile acestora
- Ministerele naționale și instituțiile specializate ale acestora, birourile/agențiile regionale
- Administrațiile parcurilor naționale/naturale
- Instituții de protecție a mediului
- Instituții de învățământ (de orice nivel de educație), instituții de cercetare
- Organizații neguvernamentale, inclusiv organizații de tineret care activează în domenii relevante
- Asociații microregionale
- Agențiile de dezvoltare regională și județeană
- Organizațiile de gestionare a regiunilor euro
- Muze, biblioteci, teatre
- Biserici

- Birourile de Patrimoniu Cultural
- Parteneri sociali
 - EGTC
- Organizații de gestionare a dezastrelor și de intervenție în situații de urgență
- Servicii de pompieri
- Autoritățile de gestionare a apelor

2.1.3.2. Indicatori

Trimitere: articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (ii), articolul 17 alineatul (9) litera (c) punctul (iii)

Tabelul 2: Indicatori de rezultat

| Prioritate | Obiectiv specific | ID [5] | Indicator | Unitate de măsură [255] | Etapa de referință (2024) [200] | Obiectivul final (2029) [200] |
|------------|-------------------|--------|--|---------------------------|---------------------------------|-------------------------------|
| 1 | SO 2.3 | RCO 83 | Strategii și planuri de acțiune elaborate în comun | Strategie/plan de acțiune | | |
| 1 | SO 2.3 | RCO 84 | Acțiuni pilot elaborate în comun și puse în aplicare în cadrul proiectelor | Acțiuni pilot | | |
| 1 | SO 2.3 | RCO 87 | Organizații care cooperează la nivel transfrontalier | Organizație | | |
| 1 | SO 2.3 | RCO 36 | Infrastructură verde sprijinită în alte scopuri decât adaptarea la schimbările climatice | Suprafața (ha) | | |
| 1 | SO 2.3 | RCO 38 | Suprafața terenului reabilitat sprijinit | Suprafața (ha) | | |

Tabelul 3: Indicatori de rezultat

| Prioritate | Obiectiv specific | ID | Indicator | Unitate de măsură | Nivelul de referință | Anul de referință | Obiectivul final (2029) | Sursa de date | Comentarii |
|------------|-------------------|--------|--|----------------------------------|----------------------|-------------------|-------------------------|--|------------|
| 1 | SO 2.1 | RCR 79 | Strategii și planuri de acțiune comune adoptate de organizații | Strategie comună/plan de acțiune | 0 | 2021 | | Sistemul de monitorizare a programului | |
| 1 | SO 2.1 | RCR 84 | Organizații care cooperează la nivel | Organizații | 0 | 2021 | | Sistemul de monitorizare a | |

| | | | | | | | | | |
|---|--------|--------|---|----------------|---|------|--|--|--|
| | | | transfrontalier după finalizarea proiectului | | | | | programului | |
| 1 | SO 2.3 | RCR 52 | Terenuri reabilitate folosite pentru spații verzi, locuințe sociale, utilizări economice sau de altă natură | Suprafața (ha) | 0 | 2021 | | Sistemul de monitorizare a programului | |

2.1.3.3. Principalele grupuri țintă

Referință: articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (iii), articolul 17 alineatul (9) litera (c) punctul (iv)

....

2.1.3.4. Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a ITI, CLLD sau a altor instrumente teritoriale

Referință: Articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (iv)

N/A

2.1.3.5. Utilizarea planificată a instrumentelor financiare

Referință: articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (v)

N/A

2.1.3.6. Defalcarea orientativă a resurselor programului UE pe tipuri de intervenții

Referință: articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (vi), articolul 17 alineatul (9) litera (c) punctul (v)

Tabelul 4: Dimensiunea 1 - domeniul de intervenție

| Nr. prioritate | Fond | Obiectiv specific | Cod | Suma (EUR) |
|----------------|------|-------------------|-----|------------|
| 1 | FEDR | SO 2.3 | 173 | |

Tabelul 5: Dimensiunea 2 - forma de finanțare

| Nr. prioritate | Fond | Obiectiv specific | Cod | Suma (EUR) |
|----------------|------|-------------------|-----|------------|
| 1 | FEDR | SO 2.3 | 01 | |

Tabelul 6: Dimensiunea 3 - mecanismul teritorial de punere în practică și abordare teritorială

| Nr. prioritate | Fond | Obiectiv specific | Cod | Suma (EUR) |
|----------------|------|-------------------|-----|------------|
| 1 | FEDR | SO 2.3 | 33 | |

2.2. Titlul priorității (se repetă pentru fiecare prioritate)

Prioritatea 2. Cooperare pentru o PA mai socială și mai coerentă între România și Ungaria

2.2.1. Obiectiv specific

(se repetă pentru fiecare obiectiv specific selectat, pentru alte priorități decât asistența tehnică)

Trimitere: articolul 17 alineatul (3) litera (e)

OP4-(iv) Asigurarea accesului egal la serviciile de sănătate și încurajarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv a asistenței medicale primare, și promovarea tranziției de la asistența instituțională la asistența familială și comunitară;

2.2.1.1. Tipuri de acțiuni conexe și contribuția preconizată , a acestora la aceste obiective specifice și la strategiile macroregionale și strategiile de bază maritime, după caz

Referință: articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (i), articolul 17 alineatul (9) litera (c) punctul (ii)

Raționamentul și nevoile și oportunitățile de intervenție comună:

.....

Exemple de acțiuni sprijinite (listă neexhaustivă):

1. Analiza tendințelor, a nevoilor, a standardelor și a barierelor în calea cooperării pentru serviciile de asistență medicală în PA (inclusiv starea de sănătate a populației)
2. Cursuri de formare pentru angajații publici și societatea civilă în domeniul serviciilor de sănătate
3. Rețele de schimb de bune practici și de învățare reciprocă în domeniul serviciilor de asistență medicală
4. Elaborarea de planuri de acțiune (transnaționale/transfrontaliere) și de strategii de dezvoltare în domeniul sănătății (inclusiv răspunsul comun și mobilizarea protecției civile)
5. Investiții în infrastructură, echipamente, software/hardware IT, sprijin pentru e-Guvernare în domeniul sănătății
6. Proiecte pilot / demonstrative / inovatoare / de cercetare în domeniul sănătății

Măsurile ușoare vor fi integrate, în vederea îmbunătățirii cadrului logic al proiectelor, a impactului potențial și a sustenabilității acestora, prin acorduri consolidate de cooperare instituțională și strategii comune, asumate de nivelul de guvernare adecvat.

Acțiunile nu vor finanța activități care intră sub incidența normelor privind ajutoarele de stat.

Schimbare așteptată:

Creșterea rezilienței, a gradului de personalizare și a calității în sectorul sănătății datorită cooperării

Beneficiari potențiali:

- Administrațiile / administrațiile locale și județene și instituțiile acestora
- Ministerele naționale și instituțiile specializate ale acestora, birourile/agențiile regionale
- Instituții publice de sănătate - spitale și clinici, instituții sociale
- Organizații neguvernamentale, non-profit, inclusiv organizații de femei și de tineret și organizații de protecție civilă
- Instituții de învățământ (de orice nivel de educație), instituții de cercetare
- Asociații micro regionale
- Agențiile de dezvoltare regională și județeană
- Organizațiile de gestionare a euroregiunilor
- Parteneri sociali
- EGTC

2.2.1.2. Indicatori

Trimitere: articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (ii), articolul 17 alineatul (9) litera (c) punctul (iii)

Tabelul 2: Indicatori de rezultat

| Prioritate | Obiectiv specific | ID [5] | Indicator | Unitate de măsură [255] | Etapa de referință (2024) [200] | Obiectivul final (2029) [200] |
|------------|-------------------|--------|--|---------------------------|---------------------------------|-------------------------------|
| 2 | SO 4.1 | RCO 83 | Strategii și planuri de acțiune elaborate în comun | Strategie/plan de acțiune | | |
| 2 | SO 4.1 | RCO 84 | Acțiuni pilot elaborate în comun și puse în aplicare în cadrul proiectelor | Acțiuni pilot | | |
| 2 | SO 4.1 | RCO 87 | Organizații care cooperează la nivel transfrontalier | Organizație | | |
| 2 | SO 4.1 | RCO 69 | Capacitatea unităților sanitare noi sau modernizate | Persoane / an | | |

Tabelul 3: Indicatori de rezultat

| Prioritate | Obiectiv specific | ID | Indicator | Unitate de măsură | Nivelul de referință | Anul de referință | Obiectivul final (2029) | Sursa de date | Comentarii |
|------------|-------------------|---------|---|-------------------------------------|----------------------|-------------------|-------------------------|--|------------|
| 2 | SO 4.1 | RC R 79 | Strategii și planuri de acțiune comune adoptate de organizații | Strategiile comune /plan de acțiune | 0 | 2021 | | Sistemul de monitorizare a programului | |
| 2 | SO 4.1 | RC R 84 | Organizații care cooperează la nivel transfrontalier după finalizarea proiectului | Organizații | 0 | 2021 | | Sistemul de monitorizare a programului | |

| | | | | | | | | | |
|---|--------|---------|--|---------------|--|------|--|--|--|
| 2 | SO 4.1 | RC R 72 | Utilizatori anuali de servicii de e-sănătate noi sau modernizate | Persoane / an | | 2021 | | Sistemul de monitorizare a programului | |
| 2 | SO 4.1 | RC R 73 | Utilizatori anuali ai unităților sanitare noi sau modernizate | Persoane / an | | 2021 | | Sistemul de monitorizare a programului | |

2.2.1.3. Principalele grupuri țintă

Referință: articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (iii), articolul 17 alineatul (9) litera (c) punctul (iv)

....

2.2.1.4. Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a ITI, CLLD sau a altor instrumente teritoriale

Referință: Articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (iv)

N/A

2.2.1.5. Utilizarea planificată a instrumentelor financiare

Referință: articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (v)

N/A

2.2.1.6. Defalcarea orientativă a resurselor programului UE pe tipuri de intervenții

Referință: articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (vi), articolul 17 alineatul (9) litera (c) punctul (v)

Tabelul 4: Dimensiunea 1 - domeniul de intervenție

| Nr. prioritate | Fond | Obiectiv specific | Cod | Suma (EUR) |
|----------------|------|-------------------|-----|------------|
| 2 | FEDR | SO 4.1 | 173 | |

Tabelul 5: Dimensiunea 2 - forma de finanțare

| Nr. prioritate | Fond | Obiectiv specific | Cod | Suma (EUR) |
|----------------|------|-------------------|-----|------------|
| 2 | FEDR | SO 4.1 | 01 | |

Tabelul 6: Dimensiunea 3 - mecanismul teritorial de punere în practică și abordare teritorială

| Nr. prioritate | Fond | Obiectiv specific | Cod | Suma (EUR) |
|----------------|------|-------------------|-----|------------|
| 2 | FEDR | SO 4.1 | 33 | |

2.2.2. Obiectiv specific

(se repetă pentru fiecare obiectiv specific selectat, pentru alte priorități decât asistența tehnică)

Trimitere: articolul 17 alineatul (3) litera (e)

OP4 - (v) Consolidarea rolului culturii și al turismului durabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială

2.2.2.1. Tipuri de acțiuni conexe și contribuția preconizată , a acestora la aceste obiective specifice și la strategiile macroregionale și strategiile de bază maritime, după caz

Referință: articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (i), articolul 17 alineatul (9) litera (c) punctul (ii)

Raționamentul și nevoile și oportunitățile de intervenție comună:

.....

Exemple de acțiuni sprijinite (listă neexhaustivă):

1. Identificarea posibilităților de a face oferta turistică durabilă sau de a crea noi produse turistice durabile de interes public (inclusiv analiza tendințelor, cartografierea resurselor, evaluarea barierelor în calea cooperării)
2. Dezvoltarea unor astfel de oferte și produse turistice durabile, inclusiv investiții, integrate în strategii turistice comune pentru dezvoltarea locală
3. Inițiative de marketing teritorial (marketing, comunicare, campanii de sensibilizare privind resursele și tradițiile locale)
4. Formări, consolidarea capacităților și schimburi de experiență între actorii transfrontalieri
5. Identificarea, cartografierea și dezvoltarea ulterioară a patrimoniului cultural (material și imaterial), inclusiv conservarea, protecția, conservarea și reabilitarea acestuia, precum și elaborarea de strategii comune de promovare și conservare și evaluarea barierelor în calea cooperării
6. Cartografierea nevoilor și posibilităților de digitalizare a patrimoniului cultural și elaborarea de strategii comune
7. Îmbunătățirea interpretării / adoptarea unor metode inovatoare de marketing teritorial prin "Modele de povestire" ("Istorie vie" și "Patrimoniu viu")
8. Acțiuni pilot pentru soluții inovatoare (inclusiv achiziționarea de hardware/software) și crearea de rute tematice, fără marcă comercială specifică) pentru protecția și valorificarea patrimoniului cultural/rural/natural/religios.
9. Implicarea autorităților și comunităților locale (inclusiv a școlilor) pentru a construi legături interculturale și transculturale cu diferiți parteneri (dezvoltarea competențelor, conținuturi educaționale și inițiative culturale, evenimente comune etc.)

Măsurile ușoare vor fi integrate, în vederea îmbunătățirii cadrului logic al proiectelor, a impactului potențial și a sustenabilității acestora, prin acorduri consolidate de cooperare instituțională și strategii comune, asumate de nivelul de guvernare adecvat.

Acțiunile nu vor finanța activități care intră sub incidența normelor privind ajutoarele de stat.

Schimbare așteptată:

Dezvoltarea unei viziuni comune pentru promovarea comună a patrimoniului cultural și natural comun, inclusiv a inițiativelor culturale și a dezvoltării de situri turistice și de nișe turistice.

Beneficiari potențiali:

- Administrațiile / administrațiile locale și județene și instituțiile acestora
- Ministerele naționale și instituțiile specializate ale acestora, birourile/agențiile regionale
- Organizație neguvernamentală, fără scop lucrativ, inclusiv organizații culturale, sportive, de tineret și de femei
- Biserici
- Administrațiile parcurilor naționale/naturale
- Instituții de protecție a mediului
- Instituții de învățământ (de orice nivel de educație), instituții de cercetare
- Asociații micro regionale
- Agențiile de dezvoltare regională și județeană
- Organizațiile de gestionare a regiunilor euro
- Muzeu, bibliotecă, teatre
- Birourile de Patrimoniu Cultural
- Camere de comerț și parteneri sociali

- EGTC

2.2.2.2. Indicatori

Trimitere: articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (ii), articolul 17 alineatul (9) litera (c) punctul (iii)

Tabelul 2: Indicatori de rezultat

| Prioritate | Obiectiv specific | ID [5] | Indicator | Unitate de măsură [255] | Etapa de referință (2024) [200] | Obiectivul final (2029) [200] |
|------------|-------------------|--------|--|---------------------------|---------------------------------|-------------------------------|
| 2 | SO 4.2 | RCO 83 | Strategii și planuri de acțiune elaborate în comun | Strategie/plan de acțiune | | |
| 2 | SO 4.2 | RCO 84 | Acțiuni pilot elaborate în comun și puse în aplicare în cadrul proiectelor | Acțiuni pilot | | |
| 2 | SO 4.2 | RCO 87 | Organizații care cooperează la nivel transfrontalier | Organizație | | |
| 2 | SO 4.2 | RCO 77 | Numărul de situri culturale și turistice sprijinite | Număr | | |

Tabelul 3: Indicatori de rezultat

| Prioritate | Obiectiv specific | ID | Indicator | Unitate de măsură | Nivelul de referință | Anul de referință | Obiectivul final (2029) | Sursa de date | Comentarii |
|------------|-------------------|--------|---|----------------------------------|----------------------|-------------------|-------------------------|---------------|------------|
| 2 | SO 4.2 | RCR 79 | Strategii și planuri de acțiune comune adoptate de organizații | Strategie comună/plan de acțiune | 0 | 2021 | | | |
| 2 | SO 4.2 | RCR 84 | Organizații care cooperează la nivel transfrontalier după finalizarea proiectului | Organizații | 0 | 2021 | | | |

| | | | | | | | | | |
|---|--------|---------------|--|-------|---|------|--|--|--|
| 2 | SO 4.2 | RC R 77 | Vizitatori ai obiectivelor culturale și turistice sprijinite | Număr | 0 | 2021 | | | |
|---|--------|---------------|--|-------|---|------|--|--|--|

2.2.2.3. Principalele grupuri țintă

Referință: articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (iii), articolul 17 alineatul (9) litera (c) punctul (iv)

.....

2.2.2.4. Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a ITI, CLLD sau a altor instrumente teritoriale

Referință: Articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (iv)

N/A

2.2.2.5. Utilizarea planificată a instrumentelor financiare

Referință: articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (v)

N/A

2.2.2.6. Defalcarea orientativă a resurselor programului UE pe tipuri de intervenții

Referință: articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (vi), articolul 17 alineatul (9) litera (c) punctul (v)

Tabelul 4: Dimensiunea 1 - domeniul de intervenție

| Nr. prioritate | Fond | Obiectiv specific | Cod | Suma (EUR) |
|----------------|------|-------------------|-----|------------|
| 2 | FEDR | SO 4.2 | 173 | |

Tabelul 5: Dimensiunea 2 - forma de finanțare

| Nr. prioritate | Fond | Obiectiv specific | Cod | Suma (EUR) |
|----------------|------|-------------------|-----|------------|
| 2 | FEDR | SO 4.2 | 01 | |

Tabelul 6: Dimensiunea 3 - mecanismul de furnizare teritorială și orientarea teritorială

| Nr. prioritate | Fond | Obiectiv specific | Cod | Suma (EUR) |
|----------------|------|-------------------|-----|------------|
| 2 | FEDR | SO 4.2 | 33 | |

2.3. Titlul priorității (se repetă pentru fiecare prioritate)

Prioritatea 3. O cooperare transfrontalieră mai durabilă, mai comunitară și mai eficientă

2.3.1. Obiectiv specific

(se repetă pentru fiecare obiectiv specific selectat, pentru alte priorități decât asistența tehnică)

Trimitere: articolul 17 alineatul (3) litera (e)

ISO 1 - O mai bună guvernare a cooperării

2.3.1.1 Tipuri de acțiuni conexe și contribuția preconizată , a acestora la aceste obiective specifice și la strategiile macroregionale și strategiile de bază maritime, după caz

Referință: articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (i), articolul 17 alineatul (9) litera (c) punctul (ii)

Raționamentul și nevoile și oportunitățile de intervenție comună:

.....

Exemple de acțiuni sprijinite (listă neexhaustivă):

1. Studii transfrontaliere privind barierele în calea cooperării
2. Lecții învățate din experiențele anterioare
3. Cartografierea standardelor și a legislației
4. Elaborarea de planuri de acțiuni comune / strategii / acorduri instituționale
5. Formări comune privind modul de abordare a barierelor din calea cooperării
6. Acțiuni pilot/demonstrative pentru eliminarea barierelor
7. Studii transfrontaliere în domenii care nu sunt acoperite de obiectivele selectate în cadrul OP2 și OP4
8. Lecții învățate din experiențele anterioare
9. Elaborarea de planuri de acțiuni comune / strategii / acorduri instituționale privind Agenda 2030 și soluții personalizate pentru mecanisme teritoriale integrate în PA
10. Formări comune, evenimente și schimburi de experiență privind planificarea strategică transfrontalieră, dezvoltarea de proiecte și intervenția comună
11. Acțiuni pilot/demonstrative la scară mică în domenii care nu sunt acoperite de obiectivele selectate în cadrul OP2 și OP4, axate pe politici/strategii/sisteme de coordonare a fondurilor multiple, monitorizare și evaluare (M&E) la nivel transfrontalier
12. Formări la scară mică, evenimente, schimburi între egali și acțiuni interumane.

Intervențiile ISO 1 pot avea o abordare transversală (de exemplu, cursuri de formare și schimb de experiență inter pares privind "gândirea strategică transfrontalieră", analiza standardelor de calitate a serviciilor publice transfrontaliere / bariere în calea cooperării) sau o abordare sectorială (care, în acest caz, va avea în vedere subiecte legate de OP care nu au fost selectate, cum ar fi crearea de strategii și capacități legate de clusterelor de inovare, cartografierea lanțurilor valorice transfrontaliere, analiza fluxurilor de trafic transfrontalier, pilotarea inițiativelor comunitare pornind de la acțiuni de la om la om și altele).

Schimbare așteptată:

- O mai bună înțelegere a barierelor în calea cooperării și definirea unor posibile soluții cu implicarea nivelului de guvernanta adecvat
- O mai bună înțelegere a schimburilor transfrontaliere și o capacitate sporită de a planifica acțiuni comune eficiente care să conducă la o creștere a numărului și calității strategiilor comune.
- Acțiunile sporite între oameni și cooperarea transfrontalieră în cadrul inițiativelor comunitare deschid calea către intervenții viitoare, mai structurate, conduse de comunități.

Beneficiari potențiali:

- Administrațiile / administrațiile locale și județene, autoritățile și instituțiile acestora
- Ministerele naționale și instituțiile specializate ale acestora, birourile regionale
- Organizațiile de gestionare a euroregiunilor
 - EGTC
- Agențiile de dezvoltare regională și județeană
- Camere de comerț și parteneri sociali
- Instituții de învățământ (de orice nivel de educație) și instituții de cercetare
- Organizație neguvernamentală, fără scop lucrativ, inclusiv organizații culturale, sportive, de tineret și de femei
- Biserici
- Oficiile guvernamentale situate în județe

2.3.1.2 Indicatori

Trimitere: articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (ii), articolul 17 alineatul (9) litera (c) punctul (iii)

Tabelul 2: Indicatori de rezultat

| Prioritate | Obiectiv specific | ID [5] | Indicator | Unitate de măsură [255] | Etapa de referință (2024) [200] | Obiectivul final (2029) [200] |
|------------|-------------------|--------|--|---------------------------|---------------------------------|-------------------------------|
| 3 | ISO 1 | RCO 83 | Strategii și planuri de acțiune elaborate în comun | Strategie/plan de acțiune | | |
| 3 | ISO 1 | RCO 84 | Acțiuni pilot elaborate în comun și puse în aplicare în cadrul proiectelor | Acțiuni pilot | | |
| 3 | ISO 1 | RCO 87 | Organizații care cooperează la nivel transfrontalier | Organizație | | |

Tabelul 3: Indicatori de rezultat

| Prioritate | Obiectiv specific | ID | Indicator | Unitate de măsură | Nivelul de referință | Anul de referință | Obiectivul final (2029) | Sursa de date | Comentarii |
|------------|-------------------|--------|---|----------------------------------|----------------------|-------------------|-------------------------|---------------|------------|
| 3 | ISO 1 | RCR 79 | Strategii și planuri de acțiune comune adoptate de organizații | Strategie comună/plan de acțiune | 0 | 2021 | | | |
| 3 | ISO 1 | RCR 84 | Organizații care cooperează la nivel transfrontalier după finalizarea proiectului | Organizații | 0 | 2021 | | | |

2.3.1.3 Principalele grupuri țintă

Referință: articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (iii), articolul 17 alineatul (9) litera (c) punctul (iv)

.....

2.3.1.4. Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a ITI, CLLD sau a altor instrumente teritoriale

Referință: Articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (iv)

N/A

2.3.1.5. Utilizarea planificată a instrumentelor financiare

Referință: articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (v)

N/A

2.3.1.6 Defalcarea orientativă a resurselor programului UE pe tipuri de intervenții

Referință: articolul 17 alineatul (3) litera (e) punctul (vi), articolul 17 alineatul (9) litera (c) punctul (v)

Tabelul 4: Dimensiunea 1 - domeniul de intervenție

| Nr. prioritate | Fond | Obiectiv specific | Cod | Suma (EUR) |
|----------------|------|-------------------|-----|------------|
| 3 | FEDR | ISO 1 | 173 | |

Tabelul 5: Dimensiunea 2 - forma de finanțare

| Nr. prioritate | Fond | Obiectiv specific | Cod | Suma (EUR) |
|----------------|------|-------------------|-----|------------|
| 3 | FEDR | ISO 1 | 01 | |

Tabelul 6: Dimensiunea 3 - mecanismul teritorial de punere în practică și abordare teritorială

| Nr. prioritate | Fond | Obiectiv specific | Cod | Suma (EUR) |
|----------------|------|-------------------|-----|------------|
| 3 | FEDR | ISO 1 | 33 | |

3. Planul de finanțare

Referință: articolul 17 alineatul (3) litera (f)

3.1 Alocări financiare pe ani

Referință: articolul 17 alineatul (3) litera (g) punctul (i), articolul 17 alineatul (4) literele (a)-(d)

Tabelul 7

| Fond | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 | Total |
|---|------|------|------|------|------|------|------|-------|
| FEDR (obiectivul de cooperare teritorială) | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| IPA III CBC12 | | | | | | | | |
| NDICI-CBC1 | | | | | | | | |
| IPA III13 | | | | | | | | |
| NDICI2 | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| OCTP14 | | | | | | | | |
| Fonduri Interreg15 | | | | | | | | |
| Total | | | | | | | | |

3.2 Totalul alocărilor financiare pe fond și cofinanțare națională

Referință: articolul 17 alineatul (3) litera (f) punctul (ii), articolul 17 alineatul (4) literele (a)-(d)

12 Interreg A, cooperare transfrontalieră externă.

13 Interreg B și C.

14 Interreg B, C și D.

15 FEDR, IPA III, NDICI sau OCTP, în cazul în care este vorba de o sumă unică în cadrul Interreg B și C.

Tabelul 8

| Obiectiv de politică Nu | Prioritate | Fond (după caz) | Baza de calcul Sprijinul UE (cost total eligibil sau contribuție publică) | Contribuția UE (a)=(a1)+(a2) | Defalcarea orientativă a contribuției UE | | Contribuția națională (b)=(c)+(d) | Defalcare orientativă a contrapartidei naționale | | Total (e)=(a)+(b) | Rata de cofinanțare (f)=(a)/(e) | Contribuții din partea țărilor terțe (informativ) |
|----------------------------|---------------|-------------------|---|------------------------------|---|--|-----------------------------------|--|---------------------|-------------------|---------------------------------|---|
| | | | | | fără TA în temeiul articolului 27 alineatul 1 litera (a1) | pentru TA în conformitate cu articolul 27 alineatul (1) (a2) | | Public național (c) | Privat național (d) | | | |
| | Prioritatea 1 | FEDR | | | | | | | | | | |
| | | IPA III CBC1 | | | | | | | | | | |
| | | NDICI-CBC1 | | | | | | | | | | |
| | | IPA III2 | | | | | | | | | | |
| | | NDICI2 | | | | | | | | | | |
| | | OCTP3 | | | | | | | | | | |
| | | Fonduri Interreg4 | | | | | | | | | | |

1 Interreg A, cooperare transfrontalieră externă.

2 Interreg B și C.

3 Interreg B, C și D.

4 FEDR, IPA III, NDICI sau OCTP, în cazul în care este vorba de o sumă unică în cadrul Interreg B și C.

| Obiectiv de politică Nu | Prioritate | Fond (după caz) | Baza de calcul Sprijinul UE (cost total eligibil sau contribuție publică) | Contribuția UE (a)=(a1)+(a2) | Defalcarea orientativă a contribuției UE | | Contribuția națională (b)=(c)+(d) | Defalcare orientativă a contrapartidei naționale | | Total (e)=(a)+(b) | Rata de cofinanțare (f)=(a)/(e) | Contribuții din partea țărilor terțe (informativ) |
|----------------------------|---------------|----------------------|---|------------------------------|---|---|-----------------------------------|--|---------------------|-------------------|---------------------------------|---|
| | | | | | fără TA în temeiul articolului 27 alineatul 1 litera (a1) | pentru TA în conformitate cu articolul 27 alineatul 1 litera (a2) | | Public național (c) | Privat național (d) | | | |
| | Prioritatea 2 | (fonduri ca mai sus) | | | | | | | | | | |
| | Total | Toate fondurile | | | | | | | | | | |
| | | FEDR | | | | | | | | | | |
| | | IPA III CBC | | | | | | | | | | |
| | | NDICI-CBC | | | | | | | | | | |
| | | IPA III | | | | | | | | | | |
| | | NDICI | | | | | | | | | | |
| | | OCTP | | | | | | | | | | |
| | | Fonduri Interreg | | | | | | | | | | |
| | Total | Toate fondurile | | | | | | | | | | |

4. Acțiunile întreprinse pentru a implica partenerii de program relevanți în pregătirea programului Interreg și rolul acestor parteneri de program în punerea în aplicare, monitorizarea și evaluarea acestuia

Referință: articolul 17 alineatul (3) litera (g)

| |
|--|
| |
|--|

5. Abordarea în materie de comunicare și vizibilitate pentru programul Interreg (obiective, public țintă, canale de comunicare, inclusiv comunicare prin intermediul rețelelor de socializare, dacă este cazul, buget planificat și indicatori relevanți pentru monitorizare și evaluare)

Referință: articolul 17 alineatul (3) litera (h)

| |
|-------|
| |
|-------|

6. Indicarea sprijinului acordat proiectelor la scară mică, inclusiv proiectelor mici în cadrul fondurilor pentru proiecte mici

Referință: articolul 17 alineatul (3) litera (i), articolul 24

| |
|-------|
| |
|-------|

7. Dispoziții de punere în aplicare

7.1. Autoritățile de program

Referință: articolul 17 alineatul (6) litera (a)

Tabelul 9

| Autoritățile de program | Numele instituției [255] | Persoană de contact [200] | E-mail [200] |
|---|--------------------------|---------------------------|--------------|
| Autoritatea de management | | | |
| Autoritatea națională (pentru programele cu țări terțe sau parteneri participante, dacă este cazul) | | | |
| Autoritatea de audit | | | |
| Grupul de reprezentanți ai auditorilor | | | |
| Organismul către care Comisia trebuie să efectueze plățile | | | |

7.2. Procedura de înființare a secretariatului comun

Referință: articolul 17 alineatul (6) litera (b)

.....

7.3 Repartizarea responsabilităților între statele membre participante și, după caz, între țările terțe sau parteneri și TTPM, în cazul unor corecții financiare impuse de autoritatea de management sau de Comisie

Referință: articolul 17 alineatul (6) litera (c)

.....

8. Utilizarea costurilor unitare, a sumelor forfetare, a ratelor forfetare și a finanțărilor care nu sunt legate de costuri

Referință: Articolele 94 și 95 din Regulamentul (UE) 2021/...+ (CPR)

Tabelul 10: Utilizarea costurilor unitare, a sumelor forfetare, a ratelor forfetare și a finanțărilor care nu sunt legate de costuri

| Se intenționează utilizarea a articolelor 94 și 95 | DA | NU |
|---|--------------------------|--------------------------|
| De la adoptare, Programul se va recurge la rambursarea contribuției Uniunii pe baza costurilor unitare, a sumelor forfetare și a ratelor forfetare în mod prioritar în conformitate cu articolul 94 din CPR (dacă da, completați anexa 1) | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| De la adoptare, programul va recurge la rambursarea contribuției Uniunii pe baza unei finanțări care nu este legată de costuri, în conformitate cu articolul 95 din CPR (dacă da, completați anexa 2) | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

ANEXE

Harta 1: Harta ariei programului

Anexa 1: Contribuția Uniunii pe baza costurilor unitare, a sumelor forfetare și a ratelor forfetare

Anexa 2 Contribuția Uniunii bazată pe finanțări nelegate de costuri

Anexa 3: Lista operațiunilor de importanță strategică planificate însoțite de un calendar

Anexa 3

Lista operațiunilor de importanță strategică planificate însoțite cu un calendar - articolul 17 alineatul (3)

Câmp de text [2 000]

Rev final

+ OJ: Introduceți în text numărul regulamentului cuprins în documentul ST 6674/21 [2018/0196(COD)].